

[1989.]

NAUČNA BIBLIOTEKA
52000 PULA
Gupčeva 2

PET PULSKI OMLADINSKI DURNALIN

GLAVNO OPĆINSKE ORGANIZACIJE SSGH PULA

Cijena 2000
DINARA

13.

BROJ
Svib Nj - 1989.

u ovom broju:

- INK — 6/7
- opijanje — 5
- ROCK — 9/10
- FANZINI — 11
- ABRAKSAS — 12

pula to je ?

ODO JE 13. BROJ OMLADINSKOG LISTA "PET".

POZNAJETE LI DON QUIJOTA ? TO JE ONAJ GOSPODIN

(izmislio ga je izvjesni Miguel de Cervantes Saavedra, davno), KOJI SE U TOČNO 13. GLAVI ISTOIME- NOG ROMANA OBRAČUNAVA S VJETRENJAČAMA.

ŠTO JE PETICA GOSPODINU DON QUIJOTU I ŠTO JE GOSPODIN DON QUIJOTE NJOJ-
-THAT IS A QUESTION !

Nastavak na 3. strani

ONI ĆEZNU ZA MIROM,
ALI GE OKRUŽUJU RATOM!
TRAŽE LJUBAV, ALI GADE
MRŽNJU!

DAKO JE COVEK RAZLU-
MAN! ONDA JE SAM SVE-
MIR OGREZAO U
LUDILU!

mini
• vodič zä brucoše

-str.4

18
1992 N-48-E M. 2

NAUČNA
BIBLIOTEKA
PULA
BIBLIOTEKA

Mjesec Maj (tzv mjesec mladosti) '89.

Ovogodišnja majska zbivanja u organizaciji općinske konferencije SSO bila su nešto drugačija nego ranijih godina. Vidjeli ste i sami, a mi samo bilježimo: "... smotre, izložbe, igre, koncerti predstave, djeci programi, folklor, trke, rock & ... video..."

SMOOOTRA

U Omladinskom domu »Ulianik« 6. svibnja održana je smotra stvaralaštva mlađih općine Pula. U dvosatnom programu nastupila je 21 scenska i plesna grupa, recitatori, folklorne sekcije, vokalno-instrumentalni sastavi i instrumentalni solisti. Žiri su sačinjavali Biserka Gošev, Milan Dovijačić i Vilim Macuka (koji nije bio prisutan). Oni su imali zadatak da izaberu najbolje izvođače koji će ove godine zastupati Pulu na Festivalu mlađih ZO Rijeka. Svrha smotre omladinskog stvaralaštva je okupljanje i druženje mlađih, te predstavljanje svega onoga što su stvorili na umjetničkom planu u toku godine. Na taj se način izdvajaju najtalentirani i najbolji koji priznanjima i nagradama dobivaju veći elan za budući rad i šansu medijskog uspjeha. Ove godine tu su mogućnost zasluzili:

1. recitacija Vesne Parun »3 sonete Branku Čopiku povodom tragične smrti« koju izvodi simpatična Sandra Smoljan, učenica COOU »Vladimir Božić« pod vodstvom prof. Meri Dragičević.

2. solo ples Barbare Labinjan oduševio je publiku. Plesala je uz muziku Karen Kamon »Manhunt« sa albuma »Fleshdance«. Inače Barbara je članica grupe »Time«.

3. Plesna grupa KUD-a »Ulianik« s točkom »La isla bonita«. Cure su bile dobro odjevene za nastup, jedina zamjerka je da je pjesma možda izašla iz mode.

FOTO: EDWARD STRENJA

4. Plesnu grupu »Time« pratilo je neodoljivi Michael Jackson i »Smooth criminal«. Zgodne cure, zanimljiva koreografija i kostimi (crni mantili i šeširi efektno su se uklapali u sam ugadj pjesme). Za ovaj uspjeh kriva je njihova poletna i uporna voditeljica Dinka Melić.

5. Dino Valić svojom pjesmom »Srce« također će predstavljati naš grad u Pazinu. Dina će sresti u »Ulianiku« gdje okuplja sve one koji pišu i vole poeziju.

FOTO: NEJAD IKIĆ

KAKO TO RADE U BRODU

Pro je bio »BOL« (Broda omladine list) i izlazio je kao podlistak u Brodskom listu (službeno glasilo SSRN-a). Zatim je prestao izlaziti, kao što se to obično dešava s podlisticama, separatima i sličnim.

1986. Centar mlađih Slavonski Brod pojavi se kao izdavač omladinske novine (osnivač je bio šematski odreden: OK SSOH). Nazov je »LOB« (list omladine Broda). Riječ »lob-englenskog porijekla označuje otrilike prebacivanje lopte preko igrača (golmana) iz suprotnog tima; glagol »lobovati« (podrobni je rječnik tadića).

Evo nekoliko važnijih i nekoliko nevažnijih podataka o »LOB«-u: Formata je istog kao Pet-ica, broj stranica isti, kvalitet papira na kojem se štampa isti. Tiraž 3000. Do sada izašlo preko 20 brojeva. Izlazio je skoro svaki mjesec. U zadnje vrijeme izlazi svaki drugi-treći. Nije zabranjivan. Novac za štampanje u cijelosti i redovno obezbjeđuje spomenuti Centar mlađih. Još zapošljava i dva profesionalca u redakciji: urednika (koji unutar CeM-a ima i druge funkcije-voditelj omladinskog kluba) i desk urednika (kojem je to jedina funkcija).

Prodaje se na Vjesnikovim kioscima i kolportažom. (Jednom je na kioscima prodano čak 16 komada). Glavni kolporter Šekli svojevremeno je koristio parolu »Boje LOB nego grob«. Inače je uspijevao u jednom danu prodati i po 500 primjeraka. Prilikom jednog broja, na glavnoj raskrsnici zaustavljao je sudijskom pištaljkom automobile nudeći im »LOB«. Zatim su njegovu rabotu zaustavili neki drugovi plavi valjda ljubomorni zbog pištaljke. Osim problema distribucije (koji je presudni razlog čitanosti i nečitanosti) dolažilo je i do tipičnih problema oko dozvoljenosti i nedozvoljenosti tema.

U počecima se razmišljalo o obradivanju teme »big bossova« (socijalističkih kapitalista), ali je do redakcije stigao glas da će navodno gazde, ukoliko ih se ikoliko bude spominjalo po zlu, otkupiti cijeli tiraž još iz štamparije (i onda ga valjda inkvizitorski spašiti) a redakciju i novinare namlatiti.

Tako su lokalni tabui ostali nedirnuti. I evo, sa tri godine starosti, »LOB« još nije prebolio ni sve dječje bolesti. Tek nedavno je prohodao (jer on se rodio kao prilično tromo dijete socijalizma) i tek uči govoriti bez mučanja. No, u školi će sigurno dobijati samo petice.

F. MATANOVIĆ

POVODOM 5. SEPTEMBRA DANA LIVNICE »KIKINDA« LITERARNA SEKCIJA KUD-a »LIVAC«

raspisuje
KNJIŽEVNI KONKURS

za neobjavljene pesme mlađih stvarača do 30 godina sa područja SFR JUGOSLAVIJE

Uslovi konkursa:

1. Po tri neobjavljene pesme u tri kucana primjera (sa jezikom naroda i narodnosti obavezan je prevod na srpskokravatski jezik) dostaviti organizatoru.
  2. Radovi se dostavljaju pod šifrom, s tim što se rešenje šifre dostavlja istovremeno sa radom, ali u posebnoj koverti.
  3. Za najbolje ostvarenje dodeliće se sledeće nagrade:
I nagrada	300.000
II nagrada	250.000
III nagrada	200.000
4. Posebno PRIZNANJE bice dodeljeno jednom autoru rada koji svojom tematikom govori o radnom čoveku.
  5. Predsednik žirija se na DAN LIVNICE (5. septembra) uručiti nagrade.
  6. Rok za slanje radova je 15. juna 1989. godine
  7. Radove slati na adresu: KUD »Livac« Beogradski put bb, 23300 Kikinda (sa naznakom za književni konkurs).

KULTURNO PROSVJETNI SABOR HRVATSKE VIJEĆE SAVEZA SINDIKATA HRVATSKE

raspisuje
NATJEČAJ

za sudjelovanje na književnim susretima radnika, studenata i učenika SR Hrvatske koji se održavaju u okviru Susreta »Radničko kulturno stvaralaštvo«.

Na natječaju mogu sudjelovati svi radnici, studenti i učenici koji se bave književnim stvaralaštvom, kao predstavnici literarnih sekcija radnih organizacija, škola i fakulteta, ili kao pojedinci.

Na natječaju se sudjeluje:

- poezijom (5 pjesama)
- kraćom prozom (novela, pripovjetka, ulomak iz romana)
- dramskim tekstom
- kritičko-esejističkim radovima

Radovi se šalju otiskani pisačim strojem u pet primjeraka s kratkim bio-bibliografskim podacima i adresom.

Radove traže poslati do 15. 09. 1989. godine na adresu:

KULTURNO PROSVJETNI SABOR HRVATSKE Odbor za knjigu »Za književni natječaj«

41000 ZAGREB, Socijalističke revolucije 17/III

Rukopisi se ne vraćaju.

Izbor sudionika Književnih susreta izvršit će Stručna komisija na osnovi prispjelih radova.

Autori izabranih radova bit će pismeno obavijesteni i sudjelovat će na Književnim susretima što će se održati u studenom 1989. godine.

neka

LONDON bude RAJ

Na programu je 168. epizoda Dinastije! Neću ni pitati koliko još...

Nekakav čudak u noćnom programu glumi satiričara: Biti narod nije lako (imamo preko 6 miliona nezaposlenih i oko milion simpatizera) u nekim krajevima uspeli smo više da zaštitimo prirodu nego u drugim ljudi... I on to zove satironi! Valjda bi se sada trebalo pitati 'ko mu je dao, 'ko ga je snimio, 'ko mu je platilo - jeben ti, i oni se još prijete nama koji ne plaćamo preplatu. Znači... na programu nije bilo ništa za mene... nisam bacio Te-Ve kroz prozor. Pored svega smjeća nećemo valjda i televizore kroz prozor... Uz svu šporkeku za sada još nisam učio televizore razbacane po ulicama. Stari šphaleri, automobilske gume, dječja kolica, daske, napušteni automobili, pištaljka, groma, ambalaža razna... to da, ali Te-Ve...? Mislim (nije provjereno) da u posljednjoj akciji čišćenja zvanoj »Neka London, pardon, (Pula) bude raj« nije otkriven ni jedan napušten ili odbačen televizor. Akcija je zahvatila vrlo široko područje grada, sudionika je bilo, ma čujte bilo ih je... i nisu... nisu našli ni jedan Te-Ve aparat, što će reći da se u ovom gradu pažljivo selektionira smeće; koje ide u školjke, koje u kante-kontejnere, a koje na ulicu. A ne možeš s televizorom na ulicu!

I tako akcija »Neka Pula bude raj, anke London« pokazala je, uvidjeli smo, narod neka se srami, nije izšao na ulice, a možda je i bolje... što će narod na ulici. Moglo bi se to shvatiti kao protest ili štrajk, ne daj bože demonstracije... A bio bi to i nepromišljen politički potез: zamisliti, izaćao narod na ulice 13. svibnja, na dan službe bezbjednosti. I tako to... Pitali su ljudi... »A šta ćemo nakon 13. maja - nakon akcije čišćenja grada... A... šta ćemo - pa vidite i sami.

Ili ste na trenutak pomisili da će se nešto promjeniti. Da li je itko iskreno mislio da će se nakon akcije »Neka Pula bude raj, može i London« bilo što promjeniti. Pardon! Da li su Pula ili London drugačiji nakon 13. 05. 1989.

MARIO BENČIĆ

IMPRESUM:

PET - GLASILO SAVEZA SOCIJALISTIČKE OMЛАДINE HRVATSKE PULA

ZDJAVA: OPĆINSKA KONFERENCIJA SSOH PULA

SAVJET LISTA: MIRJANA ACIMOVIC, MARIO BENČIĆ, SILVA BODLAJ, ANTON CRNOBORI, ALDO KLIMAN (PREDSJEDNIK), ELVIS MILETA, SLAVOMIR MIJLEVIĆ, LUCIANA PUHAR, DANIELA ROTTI, (ZAMJENIK PREDSJEDNIKA), BRUNO STERMOĆ, MILLENKO SLADIĆ, JADRANKA VALKOVIC, OLGA VISKOVIC-MANDIĆ

V. D. GLAVNOG I ODGOVORNOG UREDNIKA: MIRJANA ACIMOVIC
REDAKCIJA: MARIO BENČIĆ, BORIS BJEGLICA, NATASA DRAGUN, JELENA GRULJIC, IGOR DRAZIC, OLGA VISKOVIC-MANDIĆ, NADAM ROJNIC
SUDADNICI: MORANA ALAC, VALMA BASTJANIC, NATASA GALO, SILVANA FARBLE, INES HORVAT-SKUFIC, VLADIMIR A. MILETIC, BREZA ZIVOVIC, NEVENKO PETRIC, HELENA BANKOVIC,IRENA PALISKA, ZDENKA MISURA, DRUBRANKA TATIC, MILADEK KOSAMOVIC, DRAZEN MAJIC, IGOR ZIROJEVIC, OBRAZ VUKOJOVIC, MORENA SINCIĆ, EDUARD STRENJA, SAŠA RAKEZIC, NENAD MALJKOVIC, DENIS NAB, IGOR KARASI, SANDRA VITALJIC, ROBERTA MATKOVIC I mnogi drugi.

GRAFIČKI I TEHNIČKI UREDNIK: NADAM BOJNIC
TISK: »NOVI LIST« RIJEKA
TIPOGRAF RIJEKA
ADRESA REDAKCIJE: JOAKIMA RAKOVCA 12 Pula
TELEFON: 22-067/052

PRILOZI SE NE VRAĆAJU!

RJEŠENJEM REPUBLIČKOG KOMITETA ZA INFORMIRANJE SRH LIST JE UPISAN U EVIDENCIJU JAVNOG GLASILA POD BROJEM UP - 427-2/03

Pet je eslebođen plaćanja poraza na premot.

ISKOSA...

Nastavak UVODNIKA sa naslovne strane

NE MOŽEMO SE SJETITI KAD JE TO BILO, ALI POUZDANO ZNAMO DA SMO SE U JEDNOM OD OBJAVLJENIH TEKSTOVA VEĆ PITALI: ŠTO I KAKO ? ČEMU OVA NOVINA ? ZAŠTO UOPĆE RADIMO OVAJ POSAO ? DA LI JE TO NAŠA PRIVATNA STVAR, ILI POSTOJANJE PETICE IMA ŠIREG DRUŠTVENOG ZNAČAJA ? DA LI JE OVA NOVINA, RECIMO, POTREBNA SVOME IZDAVAČU - OPĆINSKOJ KONFERENCIJI SAVEZA SOCIJALISTIČKE OMLADINE HRVATSKE - PULA ? DA LI LJUDI KOJI U TOJ KONFERENCIJI OBAVLJAJU PROFESIONALNE FUNKCIJE SMATRAJU DA PETICA IKOME TREBA (u tom prebrojavanju polazimo od njih) ? DALI CJELOKUPNO OPĆINSKO OMLADINSKO PREDSJEDNIŠTVO IMA IKAKVO MIŠLJENJE, PA ONDA I IKAKAV STAV O OVOJ NOVINI ? MOŽE LI ONO, PREDSJEDNIŠTVO, TAJ STAV ARGUMENTIRATI, OBRAZOZLJITI, MOŽE LI, UOPĆE, O PETICI NEŠTO REĆI ? MOGU LI O NJOJ NEŠTO REĆI ONI KOJI SU JE DO SADA FINANCIRALI (budžet Skupštine općine) ?

IVO JE FATALNI, 13. BROJ PETICE. MOŽDA UJEDNO I NJEN POSLJEDNJI BROJ. U TOKU NAREDNOG MJESECA O BUDUĆNOSTI PETICE ODLUČIVAT ĆE SVI KOJI SU ZADUŽENI ZA BUDUĆNOST: PREDSJEDNIŠTVO OK SSOH - PULA, DPO PULE, SAVJET LISTA I NADAMO SE, JAVNOST. O PETICI - NJENOJ KONCEPCIJI, PROŠLOJ I BUDUĆOJ, NJENOJ ORGANIZACIJI, DISTRIBUCIJI, KOMUNIKATIVNOSTI, O NJENIM PREDNOSTIMA I NEDOSTACIMA RASPRAVLJAT ĆE OSOBE KOJE ZNAMO (imenom i prezimenom) ILI NE ZNAMO (osim po funkciji koju obavljaju). MI ZNAMO DA NISMO NAJBOLJA NOVINA U OVOM DIJELU EVROPE, PA NI NAJBOLJA OMLADINSKA NOVINA U OVOJ ZEMLJI. NAMA JE DRAGO ŠTO NAM SADRŽAJ STRANICA NEPREKIDNO USPOREĐUJU S POLETOVIM, STARTOVIM, NEW YORK HERALD TRIBUNEOM I TAKO DALJE, PREMDA OD SAMOG POČETKA ZDUŠNO ZAGOVARAMO USPOREĐIVANJE PETICE JEDINO S OMLADINSKIM NOVINAMA KOJE IZLAZE U GRADOVIMA SLIČNE VELIČINE I ZNAČAJA (Pulo, oprosti, mi znamo da si Ti jedna i jedinstvena, da Ti nema ravne, da si neponovljiva, ali ipak ...).

MI VEĆ TRINAESTI PUT TRAŽIMO SVOJU ŠANSU. NAIME, MI ZNAMO DA SE MOŽE I BOLJE NEGO PIŠEMO, ALI JEDNAKO TAKO ZNAMO DA SMO IZ BROJA U BROJ SVE BOLJI I SVE SADRŽAJNIJI. JOŠ UVJEK SMO - MLADI. A MLADOST JE, KAKO JE ZNAO JOŠ I VOLTAIRE, UPRAVO ONA MANA KOJOJ JE PREDNOST DA SE IZ DANA U DAN (citaj: iz broja u broj) PRETVARA U VRLINU !

ONI KOJI SU SE DO SADA NAJVIŠE BAVILI PETICOM - NJEN IZDAVAČ I NJEN SAVJET - DO SADA SU NAM KOMPLIMENTIRALI (drugi), ODNOŠNO ZAMJERALI (prvi):

- ŠTO NOVINA NE PRATI (u dovoljnoj mjeri) AKCIJE SSOH (kojih, inače, ima u više nego dovoljnoj mjeri !);
- ŠTO SE NOVINA SUIŠE BAVI PITANJIMA KULTURE U NAJUŽEM SMISLU (koje je, mislimo kulture, i inače suviše u našim životima !);
- ŠTO NOVINA KRITIČKI PIŠE I O SAMOM IZDAVAČU (koji je, inače, besprijeoran u svojim riječima i djelima !);
- ŠTO NOVINA IMA VELIKU REMITENDU (to je ono što od svakog broja PETICE ostane neprodano i što je PETICA u međuvremenu svojim vlastitim snagama, neprofesionalnim, smanjila sa 68 na 10-15 posto !);
- ŠTO PETICA IMA IZRAZITO MALI BROJ SURADNIKA I ČITALACA (koje se, ove druge, stječe isključivo vremenom - vidi ponovo podatke o remitendi ! dok je onih prvih u proteklih dvanaest brojeva bilo nešto više od stotinu, samo u dvanaestom broju ima ih 26 !)

IZ OBIČNO DOBRO POZNATIH I POUZDANIH IZVORA SAZNAJEMO KAKO SE ZA SKIDANJE S DNEVNOM REDU - SLUČAJA PETICA - PREDLAŽU ZA SADA OVE VARIJANTE:

- DA LIST VIŠE NE IZLAZI, NEGO DA ZA POTREBE OMLADINSKOG Tiska GLAS ISTRE UBUDUĆE OBJAVLJUJE 1 (slovima: jednu) STRANICU MJESECNO (što bi, vjerojatno, smanjilo trenutnu remitendu samog Glasa Istre i pridonio uspjehu njegovih novih nagradnih natječaja);
- DA LIST VIŠE NE IZLAZI, NEGO DA SE SREDSTVA KOJA SU DO SAD KORIŠTENA ZA NJEGOVO IZDAVANJE DAJU OK SSOH - PULA, KAKO BI IH OVAJ (avaj !) KORISNIJE UPOTRIJEBIO - RIJEČ JE O 1,5 STAROJ MILIJARDI PO BROJU (danas) ;
- DA SE O SUDBINI LISTA TEMELJITO RASPRAVI, U TOKU LIPNJA, S ONIMA I ONAKO KAKO SMO OPISALI U GORNjem DIJELU OVOG TEKSTA.

IVO JE TRINAESTI BROJ PETICE. NAKON NJEGA SLIJEDI OBRAĆUN KOD O.K. QUIJOTEA. DA BI DO OBRAĆUNA, NAIME OZBILJNOG RAZGOVORA, UOPĆE DOŠLO, ČLANOVI REDAKCIJE POKRENULI SU ČITAV NIZ AKCIJA (od kojih su neke bile i u povišenom tonu). VJERUJEMO KAKO ONE, MISLIMO AKCIJE, NISU BILE UZALUDNE, TO JEST KAKO SU NEKE SLUŽBENE REAKCIJE NA NJIH (funkcionera SSOH i nekih drugih općinskih funkcionera) BILE KONSTRUKTIVNE, TE ĆE TAKVIMA I OSTATI.

IVO JE PETICA BROJ 13.

ZBOG SVEGA ŠTO JE DOVELO DO Njenog IZLASKA, ONA IZLAZI NA SVEGA STRANICA 12.

PET 6/PET-BL. 15. SR. 5.

olovna VREMENA

U ovom broju nudimo vam svoje (do jeseni) zadnje videnje optimistične YU stvarnosti.

Mediji su puni obećanih revalorizacija. I dok političari već zarana oskudjevaju (B. Greganović, predsjednik SK SSOJ, ima plaću 400 starih milijuna, službeni auto i stan od 30 kvadrata, te izjavljuje da bi mogao imati veći stan i bolju lovku) porodilje se razbacuju lovom. Npr. profesorski porodiljski mjesecni sitnički iznosi 50 starih milijuna. Uz podatak da kutija dječje hrane stoji 3 milijuna, a Fructalova voćna kašica (uz sodelovanje z naravom) 400 milja, jasno je da briga za čovjeka u ovoj zemlji počinje od malena.

Većina beba trenira da opstane uz "kuhinju naših starih": prženo, brašno, mlijeko + voda.

Sve dobrote kojima stariji obasipaju one na kojima svijet ostaje donose i sve bolje rezultate. Dan maturanata u Zagrebu proslavljen je divljim opijanjem, posipanjem prolaznika brašnom i skakanjem u Manduševac - bunar želja. Nije poznato da li su se želje ostvarile. Ali valjda postaje poznato da sve manja roditeljska i društvena briga za djecu rezultira neželjenim posljedicama.

+++
Kosovo se smirilo: nikom ništa što se čuju glasi da je većina poginulih kontrarevolucionara bila osnovnoškolske dobi: »ORLOVI RANO LETE«

Evo i Pula je napokon dobila svoje... hiljada milijardi vrijedno kazalište. O otvaranju napravljen je dinamičan TV prilog. Zašto je za neke ljudi kazalište = dosada?

U Puli se napokon doznao »WHO IS WHO«. Po podijeljenim pozivnicama za otvaranje. Najmanje su ih dobili kulturnjaci. Da li je ta vrsta u Puli izumrla ili se računa da je političarima (kojih je bilo u izobilju) kultura ipak potrebna?! Da ne dođe do prenapreza sivih stanica ljudima je prikazan dobrí stari Ero »sa onoga svijeta«.

Da i turizam ovisi o političkom stanju u zemlji nekim je tek sada jasno – otkazani aranžmani dokaz su da zapadnjaci nisu ludi od želje za avanturizmom. Godišnji odmor žele provesti s nogama u moru, a ne s glavom u torbi.

Kako se čuje na Brionima će se održati big sastanak sa stranim ulagačima. Nadajmo se da san o ekskluzivnom raju za multimilijardere neće završiti po uzoru na Haludovo. U njegove nekad razvijane hotele sa pustim (planiranim) zvjezdicama sad dolaze dačke ekskurzije, sindikali i noniči, a od bogatih Amerikanaca ni B.

Nestaje li duboko ukorijenjen socijalistički strah od bogačenja (radom) ?
Hoće li se nakon razotkrivanja crvenih ljudi u bijelim vikendicama pokraj plavog mora dopustiti bogačenje radom, a ne funkcijama, utajama i malverzacijama? Privatna inicijativa koja postiže dobre rezultate daje nadu (u bolje prekosutra).

Lijepa je ova zemlja, meni najdraža... nigdje toliko ALGI kao u uvali mog djetinjstva... Očekuje nas »gusto« ljetno. Nema love za brodove filtere, kao što nije bilo za KANADERE ni njihove rezervne dijelove. YU kratkovidnost već postaje poslovična. Dioptrijske je sve veća. Glupo je kasnije računati milijarde koje nismo zaradili od turizma i kvadratne kilometre izgorjele šume. No možda možemo profurati ljekovitost ljestavih algi i definitivno se okrenuti TERAPIJA turizmu. Uz slogan: »Bez straha od prekomjerne zabave i kulturne ponude.

Dodata, odmorit ćete dušu i tijelo.«

Po cijeloj Jugi niču djutići u ogromnim količinama. Svaka sličnost s »berjoskama« isključena.

Bajtov institut izračunao je za srpanj inflaciju od 2000%. Zemlja Južne Amerike postaju nam nedostizni uzor stabilizacije.

Neprijatelj nikad ne miruje. Protiv Jugoslavije odavno se vodi specijalni rat koji je kulminirao izborom PJESME EUROVIZIJE.

Kad nas nisu uspjeli Zapadni Nijemci zaplašiti vizama smisljen je bolji način. Najprije ćemo se (na medunarodnoj osnovi) pokrvti gdje će se fešta održati, jer bez obzira što je »RIVA« predstavnik RTV Zagreb, Emilićina baba je Srpskinja, a čukindjeda Makedonac, s obzirom na tetu Slovenku i njenog razvedenog muža Muslimana s prebivalištem u Crnoj Gori, rezultat je posve neizvjestan. Ne znam hoće li Dujmić proći kao Kecmanović zbog suradnje sa stranim silama?

No, nakon ovih (po)vijesti ne treba padati u depresiju. Bez obzira što imamo najskupljii telefonski impuls na svijetu i ekonomsku cijenu kruha od milje u perspektivi, nismo za sve (samo) mi krivi.

Najme više nismo sigurno ni pod kapom nebeskom. Puca po šavovima. Zakrpati se, kažu, više ne može. Hoćemo li slijedeće ljetu dočekati pod sunčobranima ili slijedi ŠIŠMIŠ special turizam? Umjesto buzare od rakova, rak kože.

DO JESEN POLJUBAC
OD INES Š. H.

KRENEM LEVO * KRENEM DESNO * KRENEM NAPRED * KRENEM NAZAD * NAPRED NAZAD -
GORE-DGLE...
..PA JA SAM...

OPET ISPRED ŠKOLE!

MINI VODIČ ZA BRUĆOŠE

MINI-VODIČ ZA BUDUĆE RIJEČKE STUDENTE

Dragi moji budući kolege!

U trenutku kada položite prijemni ispit na nekom od sedam fakulteta riječkog Sveučilišta "Vladimir Bakarić", upišete se i tako postanete student, za vas (a nakon prvotnog olakšanja: "Ah, konačno je i to prošlo!") počinju prvi problemi.

Prije no što započne školska godina i predavanja (1. listopada) valja naći stan, sobu – privremeno boravište... Ako ste dijete sreće (odlika, stipendist, imate ugovor) možda se ubrojite u oko petsto (500) odabranika za smještaj u Studentskom domu "Ivan Goran Kovačić" u Ulici Franje Čandeka na Podmurvicama (autobusi 6, 6b, 7 i 7a). Potrudite se stoga oko ugovora ili stipendije, isplatiti će vam se. Ako niste dijete sreće, onda, zajedno s ostalim nekoliko tisuća omladinaca koji stječu visokoškolsko obrazovanje u našoj najvećoj luci, morate u potragu za smještajem. Aktivirajte tate, mame, rođake i prijatelje – jer posao nije lak: oglasi, žurba, veze i poznanstva, plaćanje unaprijed, u devizama (obično DEM), s ugovorom (preporučljivo!) ili bez njega (ilegalno), bolji uvjeti (centralno grijanje, telefon, poseban ulaz – sve to povisuje cijenu), lošiji uvjeti (bez grijanja, stanodavci prigovarači, u prigradu, nema kupanja)... Razmislite dobro – barem nekoliko mjeseci (ili čak godina) provest ćete u tom prostoru.

Ako do ovog odjeljka niste odustali od prijemnoga ispita, izvolete dalje – Rijeka vas očekuje, sa svojim dvanaest (12) gradskih autobusnih linija (1, 1a, 2, 2a, 4, 5, 5a, 6, 6b, 7, 7a i 8 – 3 nismo zaboravili, ta linija ne postoji), a o prigradskima da i ne govorimo. Čekaju vas BIVIO, KANTRIDA, MARČELJEVA DRAGA, ZAMET, TURNIĆ, PODMURVICE, RUJEVICA, ŠKURINJE, MILAKA, BRAJDA, BELVEDER, KOZALA, CENTAR, SUŠAK, KRIMEJA, VOJAK, TRSAT, GORNJA i DONJA VEŽICA, PEĆINE...

Ako nadete u jednom od navedenih dijelova budućeg prebivališta stan – dobro je – u gradu ste. No, niti u okolnim selima nije loše: privatne kuće, priroda, pogled na Opatiju i Kvarnerski zaljev...

Soba i fakultet ne čine studentski život.

Knjžnice postoje na svakom fakultetu i upravo će vam one najviše koristiti pri prepremanju ispita, budući da su opskrbljene onom literaturom koja je za struku najnužnija. Naučna biblioteka (i u istoj zgradi Moderna galerija, u kojoj za vrijeme polaganja prijemnih ispita možete pogledati BIENNALE MLADIH '89) nalazi se iznad Korza (glavne ulice, a upoznat ćete ponajprije i ponajbolje), u ulici Dolac, preko puta hotela "Bonavia". Gradska je na kraju spomenutog Korza, a krenete od Zabice (međugradske autobusne stanice, koju ćete također dobro upoznati) prema Mrtvom kanalu.

Na Korzu je i Mali izložbeni salon, sa stalnim i atraktivnim postavama.

Narodno kazalište "Ivan Zajc" (u Ulici Ivana Zajca) je također u centru grada, a i njegov program je manje-više privlačan. Možete se pretplatiti i tako uštedjeti nešto novca. Bolje predstave, premiere i gostovanja brzo se i poprilično ranije raspodaju, pa u tom slučaju valja misliti unaprijed. Plakati su uvijek na vrijeme izvešeni.

Rijeka ima pet (5) kino-dvorana elitne "Partizan" i "Beograd", "Viševicu" – koja je ponekad komercijalna, ponekad kinotečna, te "Garibaldi" i "Jadran" – rezervirane (poput naše "Istre" i "Partizane") za trećerazredne sexy i kung-fu reprezire. Svi su kinematografi u centru.

Omladinski magazin "Val" svakog drugog tjedna donosi mnoštvo zanimljivih tekstova, što ne znači da ćete prestatiti čitati "Peticu"...

NATAŠA DRAGUN

POJMOVNIK STUDIRANJA – LJUBLJANA –

Da bi se što lakše predstavila Ljubljana kao studentski grad u kojem se osim učenja mora i živjeti, sastavio sam mali rječnik studentskog životarenja. Pojmovi nisu po abecednom redu po smislu, što i nije neka razlika. Nastao je na osnovu ankete što sam je proveo među pušlim studentima iz Ljubljane (hvala) i kroz nju nije teško vidjeti kako je. Može poslužiti onima koji bi htjeli doći na faks ovde i onima koji su tek stigli na nemaju, jadni, blage veze. Dakle počinjemo:

I. STANOVANJE (zaštićeni prostor od vremenskih uticaja i pogleda, ponajviše susjeda. Nazivi: soba, garsonjera, stan, slov, stanovanje). To bi bila prva potreba kad se već nađete u Ljubljani upisani na faks i s torbama u rukama. Postoje tri mogućnosti od kojih najčešće uspijeva ova druga:

a. možete dati oglas u novinama (najbolje u DELU) i poželjno je imati telefon na koji bi vas zvali i odakle biste vi zvali potencijalne stanodavce.

b. preko poznatih – oko 80 posto njih nađe stan na takav način. To izgleda ovako: ako nemate u Ljubljani poznatih onda ćete morati juriti okolo i svim svojim poznanicima (koji imaju veze s Ljubljano) sjeti na glavu da bi se uspjelo nešto napraviti.

c. Studentski dom – i nije baš lako dobiti sobu. Postoji zakon u kojem piše da do sobe mogu doći oni koji su iz druge republike samo ako studiraju ono čega nema u njihovoj republici. Inače postoje tri studentska naselja (na Gerličeva, Rožna dolina i za Bežigradom) i par domova, ali to je nedovoljno istražena zona. Molbe za primat se šalju na adresu doma u kojem se želi živjeti.

SVINČNIK (BB) olovka

2. PREHRANA – (sistemsko zadovoljavanje prirodne potrebe zvana glad). Kad ste se već smjestili past će vam na pamet da jedete. Problem se može rješiti:

a. u vlastitom aranžmanu, odnosno u stanu ili sobi u kojoj živate. U domovima postoje priručne kuhinje u kojima se može normalno spremiti hrana (čišćenje nakon upotrebe). Većina nas nosi hranu od kuće, što je isplativo ali se mogu desiti neugodne stvari (puhanje jaja koščići, proljevanje tekućina raznih itd.).

b. nikako se ne isplati jesti po menzama. U gradu je više "samopotrebi" kao Sljeme ili Platak, od kojih je najbolja ona u Maximarketu. Studentske menze postoje u domovima i na fakultetima (strojarski, građevinski, u podrumu Doma zdravlja kraj filofaksa). Može vam se desiti da naletite na dobru hranu. Jedino mjesto koje je autoru poznato je Dom JNA, doduše samo za djecu vojnih lica, ali se i to da srediti. Hranu je dobra kad poskupe bonovi, kasnije je sve slabija dok bonovi nanovo ne poskupe. Možete jesti i u Hotelu Triglav za Bežigradom.

ilustracije: Mihalj S

Može vam se ne svidati kad vas netko pita: "Čuj rista kol'ko je čuka?", ali naviknite se da je to njegov "materinji" govor iz najranijeg djetinjstva dok je još "španal nogu z dečkima, a posle pil na Vuglecu". Ukoliko se budeš furati na antipatiju prema tipovima s takvim žargonom komunikacija će biti jako teška jer ćete se još uvrijediti ako vas netko nazove Dalmošem, mada osnovno poznavanje geografije podrazumijeva Pulu na jednom sasma drugom mjestu, a ne u Dalmaciji.

"No, vi s mora. Kaj je to. To je sve isto. Rijeka, Pula... no pa kaj ima u Puli... Neće vas pitati za Matu Parlova kao što su davili prije petnaestak godina, ali iko zna, možda vas izdave s pitanjima o Piramidi... Mada sumnjam da to još netko puši, a baš i grijesim ovde; jer vjerojatno se nikada u Zagrebu nije moglo naći nekoga tko bi se palio na Piramidu ili AT-club, više je vjerojatno da će ti razgovori biti vezani za neka putovanja u noćnim vlakovima u kojima su i mene pitali da li zalamim u Mate-bar. Moši s misli.

Ako nakon nekoliko godina provedenih na studiju čovjek spozna da ne poznaje ljudje rođene u tom gradu, ne upozna dečke i komade iz ulice u kojoj stane, za slučaj da ostane toliko godina u istom stanu, ne nauči da se na većini javnih mјesta osjeća kao doma, ako mu se škvarda sastoji samo od onih s kojima je i došao studirati, ako ne nauči urbane specifičnosti grada, onda je taj studij mogao i dopisno obaviti.

3. FAKS (ustanova za dobrovoljno maltretiranje) možete dobiti dobro znanje s čime se slažu svi oni s kojima sam govorio. Dosta je teško pa se treba dobro potruditi. Usposobljavanje fakseva na relaciji Ljubljana – Zagreb uslovno se može stići slika da su ljubljanske škole nešto bolje.

4. STUDENTSKI DOM – vidi stanovanje i cijene.

5. JEZIK – u pravilu nije problem. Treba ga naučiti što prije da se izbjegnu nezgodne stvari kao nerazumijevanje zadataka ili pitanja na ispit. Preporučuje se čitanje dnevnih novina i slušanje radija, slovenskog naravno. Doduše, može se desiti da vam spuštaju slušalicu ili neke druge kombinacije ali zato ne mojte nikoga tući i padati u depresiju. Be cool (like Sid Vicious). Nacionalizam – izbjegavajte slušati Ljubljani I. program radija pa će vam se učiniti da ga nema, ostalo, jezik.

6. PULJ – Pula

7. REKA – Rijeka i a rijeka

8. PUTOVANJE – kako iz Ljubljane tko i nizad većina ide vlakom.

Idu redovno i više njih dnevno i najispitljiviji su. Autom se ide ako postoji prilika da se nekome uvališ. Autobusom nikako, jedino u izuzetno velikoj frici. Avionom – bez komentara.

Stopom – kada je vrijeme toplije i bez velike prtljage.

9. CIJENE – za stan ili sobu u privatnom aranžmanu vam treba 100 Dm (dojč mark) ili u dinarima na dan isplate u vrijednosti marke. Obično se plaća unaprijed za šest mjeseci ili godinu dana. Preko poznatih je nešto jeftinije, čak i do 10 mil. starih mjesечно, naravno plus režje (grijanje, struja, voda i telefon). U domovima su sadašnje cijene za sobu nešto ispod 100 000 d., a za apartmane (sobe sa većim komforom i koje je izuzetno teško dobiti iznad 100 000 d. U cijenu je uračunata režija. Hrana u studentskim menzama, odnosno ručak, je 10 000 d. (miljonče), otprilike isto je i u Domu JNA. Doma nam dove u prospektu 5000 d. večera isto tako. Doručak ne postoji. Vlak je sada 33 000 d. povratna. Stop je skoro besplatan. U Divaći 2 deca Stila 5000 d., žeton za fliper 1500 d., barem bilo. Zabava – organizirana – užasno skupa. Disco – upad 2-4 miljončeta. U prospektu se mjesечно mora potrošiti (bez plaćanja stana) oko 120 DM. Može i manje, ako ništa ne jedete.

10. ISTARSKI KLUB – Rožna dolina, IV blok, podrum

11. ZABAVALA – ima osam disco-a, najbolji je Turist (ići samo ponedjeljkom i četvrtkom). Na faksu se može a i ne mora naći na neki žur. Žurira se i po stanovima uz alkohol i karte, ponekad muziku i cure (čuvaj se droge).

12. PAŽNJA – više se pazi kakvog cimera ima nego droge.

13. CIMER – "prijatelj" koji s tobom stanuje i stalno te pokušava iznervirati (dobar cimer – iznerviran cimer)

14. RADIO – Radio Študent (89,3 UKV) RGL (102,4 UKV)

OBRAD VUKOJEVIĆ

Npr. student arhitekture neka bude odmah spremjan da što prije uz veliko svoje zaloganje i traganje nauči što više o zagrebačkoj arhitekturi, o ljudima koji su taj grad gradili i neka bude spremjan uložiti trud da što prije u Zagreb sazna više nego što zna o svom rodnom gradu. Svu svoju ljubav i traganje uložite u Zagreb, bez ostatka. Nakon toga nema frica.

Snalažit ćete se mnogo ležernije, plivat ćete u ulicama i trgovima kao da ste tamno rođeni.

Od samog početka počnete šibati po svim značajnim muzejima, galerijama, kinima (Kinoteka pod obavezno), teatrima.

Nemojte si dozvoliti da vas zatekne kraj prve godine studija a da niste bili recimo u Štrassmajerovo galjeriju ili da niste bili na Sljemu. Pičite k'o ludi, vremena u jednom danu ima jako malo, a vas čeka puno posla.

Za kraj preporučam: Upravo je u štampi »VODIĆ ZA BRUĆOŠE« koji se tiskava za zagrebačke brućose i možete mi vjerovati da će tu biti mala korisnih podataka – obavezno si nabavite primjerak. Ukoliko ste još nabavili »GRADSKU KNJIGU« koja je štampana još u vrijeme Univerzijade, onda ste opremljeni najpreciznijim tiskanim materijalom za uspješan početak. Bok!

M. BENČIĆ

KRATKI KURS – BELI ZAGREB GRAD

Za uspješno studiranje i pravilan psihofizički razvoj za početak je važan vaš intimni odnos prema gradu u kojem želite studirati. Ne možete očekivati nikakav uspjeh ukoliko mrzite grad u kojem namjeravate provesti sljedećih pet-sedam... godina; za početak odbacite sve odbornosti i negativne konotacije za riječi: purger-seljak, čuka-sat, čehla-hlač, špica, Zvečka, Kavkaz, Sleme na Slemu na Slemu i na oko Šalata i na veliki zbor...

DAJ DA PIJEM, DA SE OPIJEM!

U zbiru tema koje su vezane za omladinu, pionire i mladež općenito, veoma je interesantan problem OPIJANJA (alkoholom, duhanom, kavom, cannabisom, ljepljivim, tabletama...). Spisak tih opijata je dosta velik, a moderno društvo svakim danom proizvodi sve veći broj sintetičkih i alkoholnih sredstava u te svrhe. Posmotrite samo koliko se novih vrsta cigareta svakodnevno pojavljuje na tržištu, a zabrana reklamiranja duhana kao da je zaboravljena; raznim se smicalicama izigrava. Tako su nam novine i TV opet pune reklama za cigarete kao i prije petnaestak godina kada te zabrane nije bilo.

Tražili smo neke konkretnije stvari (broj ovisnika, statistike, intervencije, preventivu) kod raznih: Medicinski centar, Organizacija Crvenog križa, SUP... i dobili razne komentare i sugestije. Od onih deklarativnih fraza o štetnosti opijanja i općenitih opisa uticaja okoline i socijale, do primjedbi da će ta vrsta teksta više služiti reklami opijanja and narkomanije nego što će pridonijeti akciji suzbijanja. Mi vam prezentiramo ovoliko, a vi razmislite da li vam ovakvi tekstovi odgovaraju i pišite nam, plijujte nas i recite nam da smo to loše učinili, recite nam što bi trebalo činiti i na koji način o tome pisati.

Recite nam da li ste zadovoljni tretmanom ovog problema u aktivnostima saveza omladine, komunista, socijalističkog saveza, škole, vrtića, milicije, Crvenog križa, MZ, medija (novine, radio, TV, plakati...) na adresu: Joakima Rakovca 12, Redakcija lista »PET«, 52000 Pula.

Kultura droge rođena je u ono vrijeme kada su rubovi sukanja bili iznad koljena i kad su Beatlesi imali monopol na top-listama. Od tada scena droge nije nestala, već je rasla. Uzimanje droge čini dio 80-ih u istoj mjeri kao i AIDS, a kao i za AIDS svatko je svjestan opasnosti, samo malo tko shvaća da bi sam mogao završiti s ozbiljnim poremećajima umu, kriminalističkim dosjecom ili na mrtvačkom odru. Uzimanje droge nije počelo u ovom stoljeću. Južnoamerički Indijanci žvakali su listove coce sa Anda još davne 2500 godine p.n.e., a u vrijeme antike droge su uzimane umjereni kao dio striktno kontroliranih vjerskih ili prazničkih ceremonija. Današnje uzimanje droge znači pušenje haša u 30 posto paste za cipele ili ubrizgavanje heroina pomiješanog sa razmrvljenom ciglom. U prvom četu slučaju patiti od trovanja, dok ćete u drugom vjerljivo umrijeti. Ovaj članak govori o drogama koje vam se mogu ponuditi (bile su nudene i nuditi će se), kazuje što su droge i kako vas mogu doslovno zajebliti.

CANNABIS (marihuana, hash, dope, pot, ganja, weed)

Većina nas je bila na nekoj fešti gdje je joint išao u krug. Cannabis je omiljena droga u cijelom svijetu i dobiva se iz cannabis sativa, grmovite biljke koja raste u vrucim klimama. U 19. st. cannabis se koristio za liječenje glavobolje i besanice. Danas nabavljena može biti mješavina paste za cipele i haša ili nešto slično. Uzimajući je umjereni, vjerojatno će se osjećati blag, društven i veselo, dok će tvoji prijatelji vidjeti samo tvoje krvave oči, može doći do jakog mentalnog poremećaja i psihičke klonosti, a s vremenom i do blaže paralize.

Posjedovanje cannabis-a je legalizirano u Holandiji i 10 država USA, što pomaže utvrđivanju mišljenja da cannabis samo blago truje. Ali činjenica je da ta droga jest prva stepenica na putu ka ovisnosti. Lječnici tvrde da nema ovisnika koji nije

započeo sa cannabisom, a dr. Norman Doorenbox daje glavu tvrdče da cannabis može prouzrokovati genetska oštećenja djelovanjem na kemijsku ravnotežu DNA. Dok debate traju, a potrošnja cannabis-a raste, sigurno je da ta droga utječe na plodnost i oštećeće pluća. No, što god ti o tome mislio, zapamtiti dobro da je najštetnija droga iz droga grupe B.

AMPHETAMINES (speed, uppers)

Uzmi speed i mislit ćeš da si filozof ravan Sokratu ili da domišljato zadirkuješ kaši Woody Allen. Ustvari, prijateljima ćeš biti jako dosadan. Kada dođeš kući vjerljivo nećeš biti sposoban da zaspis. Amphetamine (grupa B) je droga koja je prva bila rasprostranjena pedesetih i šezdesetih godina kao sredstvo za savladavanje nagona. Uvezvi u obzir »toleranciju« i amphetamine danas imaju vrlo ograničenu upotrebu u medicini. Amphetamine sulfatni prašak se može gutati, pušiti ili uštrcvati, ali se najčešće udije. Amphetamine aktivira osjetila kao što bi prirodno djelovalo adrenalin kada bi bio suprostavljen borbenom gorili. Disanje i rad srca se ubrzava, zjenice šire i tijelo postaje spremno za akciju. Osjećat ćeš se glavnih sve dok se ne »spustiš«. Pad izaziva duboku depresiju, tupost, tromost i učestalan i nepodnošljivu glavobolju. Nezakonito proizvedeni amphetamine prašak sadrži druge kemičke, često do 85 posto. Kod velikih doza i ćešće upotrebe ovisnik slabi, javlja se potreba za spavanjem i hranom, slabotornost prema bolestima, kosa počinje otpadati, zubi se kvariti, a ovisnici dolaze u veliku opasnost od srčanog udara jer amphetamine povisuje krvni tlak.

COCAINE (coke, snow, Charlie, charge, sneeze)

Cocaine je droga bogatih. Gram cocaine stoji od 50 do 90 funti. Njegovo snažno djelovanje traje samo 30 minuta, a »coce head« traži stalno dodatno uzimanje. Cocaine, droga grupe A, obično se ušmrkava ali je jaka i kada se puši u procesu zvanom »freebasing« gdje je baza cocaine oslobođena hidrokloridne kiseline. Relativno nova droga CRACK je smjesa cocaine, vode i praška za pecivo i pruža efekt kao i čisti cocaine. Cocaine se ponekad i uštrcava, ali je to najopasniji proces jer naglim ulaskom droge u organizam može se zaustaviti rad srca.

Kao i speed, cocaine je stimulator. Kod masovnog oslobađanja i jakog udarca na metabolizam može dovesti do narcisoidnih osjećanja, pretjerane samosvjesnosti i svojeglavosti. Ovisnik postaje indifferentan prema gladi i bolu, javlja se osjećaj snage, kondicije i nenadmašne inteligencije, sve dok ne popusti djelovanje i dođe do depresije. Kao posljedica uzimanja cocainea dolazi do krvarenja iz nosa pa i do trajnog začepljivanja sinusa.

LSD (acid, white lightning, California sunshine)

To je droga koja je navela Beatlese da napišu »Lucy in the sky with diamonds«, a veže se i za Twiggy, Bibu ili nešto drugo stopostotno sixties. LSD-acidum dietilamid potječe od ražene glavice (claviceps purpurea), glijive koja divlja raste u razi ili drugoj travi. Svrstava se u grupu A i ponovo se vraća u modu, samo pod imenom acid. Kako god je zvali ova droga je vrlo jaka, često nepredvidiva i vlastitu stvarnost prenosi u neke nove

sferne postojanja. Acid izgleda kao bezopasna četverokutna tabletka koja se guta. Otpriklice nakon 30 minuta počinju haluzinacije ili trip. Uz good trips postaje i bed trips koji mogu biti živi pakao: »Cijela soba je gorjela i kroz moju kožu je izlazila vatra. Mali crveni škorpioni gmizali su mi u ušiju i pokušavali izdupiti moje oči.«

Neki trippers misle da mogu letjeti tako da postoji nekoliko smrtnih slučajeva jer su se bacali sa vrhova zgrada. Trip može trajati do 12 sati, ali psihička trauma i do nekoliko dana. Za razliku od heroina, acid ne stvara psihičku ovisnost, ali te može uništiti samo jedan trip. Acid te prisiljava na gubljenje podsvijesti, a neki se ljudi nikada ne mogu vratiti u normalno stanje.

HEROIN

Heroin je velika droga 80-ih koja se dobija iz opijuma. Naveliko je bio korišten u 19.-om stoljeću kao opći analgetik, a u GB se mogao nabaviti samo po vezi sve do 20.-ih god. ovog stoljeća. Nažlost, nikada nije bilo lakše nabaviti heroin nego danas jer se sve veće količine prokrivajuće iz Indije i jugoistočne Azije, a cijena je niska. Nedavno je procijenjeno da je heroin 1988. bilo trostrukoj jeftiniji nego u 1978. god. Heroin, droga grupe A, djeluje jako brzo udisanjem ili pušnjem, kako većina ovisnika i počinje. Ali kako ovisnost raste, a novac za nabavu nestaje, koriste ga u manjim količinama miješanim s vodom ubrizgavanjem. Nakon nekoliko tjedana uzimanja heroina tijelo postaje u potpunosti ovisno. Prvi put uzeti heroin nije ugodno: javlja se osjećaj gađenja i povraćanja, no mnogi nastavljaju u očekivanju visina. Simptomi odvikavanja su toliko grozni (bolovi, drhtavice, preznojavanje, grozni-

ca, kihanje, zijevanje i grčenje) da ovisnik ponovo pribegava fixu kako bi ublažio bol. Ovisnici koji uzimaju heroin intravenozno u velikoj su opasnosti od AIDS-a ukoliko koriste iste igle, a da se ne govor o hepatitisu, začepljivanju vena, bolesti srca i pluća. Smanjeni apetit i apatija doprinose bolesti zbog loše ishrane i zanemarivanja samog sebe. Heroin koji se kupuje na ulicama nema nikakvu kontrolu kvalitete. Nedavna ispitivanja pokazala su da je čistota heroina nabavljenog na ulici iznosila samo 30-60 posto. Preprodavači miješaju heroin – bilo bijeli ili žuti sa raznim prašcima slične boje, vitamonom C, talkom, prahom cigle... (sa pratećim bakterijama). Takav heroin ubrizgava se direktno u krvotok.

(časopis »New Look«, august/1988.)
sa engleskog prevela M. ALAĆ

SPRITUOZNA (ALKOHOLNA) PIĆA UMNOŽAVAJU ZABORAVNOST, BLESVOST, NAKAZU, BOLEST, UBISTVA I SMRT

Dugim posmatranjem i poređenjem fakata, uzroka, pojave i posledica, naučnici su izneli statistička data (podatke), nepotrebne dokaze da sprituozna pića, tj. rakija, rum, liker, pivo itd. – pričinjavaju i umnožavaju zaboravnost, blesavost, smetenja, nakazu, bolest, pa i samu ludilo, a često i smrt. Engleski naučnici izneli su statističke podatke, da u ludilo i bolest padaju daleko više oni koji po više piju sprituoznih pića no oni koji ga ne piju nikako ili posve umereni. Ovo se posvodečava i time što pijan čovek buncu nesmislice, pada i leži onde gde

trezven nikad ne bi legao. On tada potroši i poslednju paricu iz džepa, za kojom čim se otrezni udži i kaje se, i sluša vapaj cele porodice svoje za to što je tu sumanutoši učinio. Da sprituozna pića umnožavaju ludilo, vidi se i otuda što lekar otakušu to piće svakome koji je poludeo i u jekštu pao. Tako isto ona se zabranjuju i u času mnogih drugih bolesti, a naročito nervoznih. Deca roditelja koji žderu mnogo rukje ili se drugim pićem često opijaju, često moraju ma u čemu nakazna biti. Matere koje žderu mnogo sprituozna pića dok su trude (za vreme nošenja deteta u utrobi), do neće na svet pravog bogalja, koji će jednako poboljevati i kroz kratko vreme umrijeti, mada su takva deca često dosta bistra. Deca pijanih matera ne mogu zadugo prohodati, jer su im kosti suviše tanke, a mišići slabci.

Pijanice su obično bunovni, rasejani, naduveni, pa ili upola ili posve narušeni i izgubljeni. Od pijanice retko će ko dočekati poštenog i zdravomislećeg radnika.

Pijanica je na štelu sebi i svojima, narodu i ljudstvu. BOJADISANO I POKVARENKO PIĆE RUŠI ZDRAVLJE I ŽIVOT

Dokazano je da je škodljivo i čisto prirodno sprituozno (alkoholno) piće, a bojadisano i pokvareno duplo je nezdravije i ubitačnije.

DUVAN

... žalosno je umno stanje i onih koji puše duvan u vidu cigara i na lulu, a još žalosnije onih jadnika koji meču duvan u usta, žvaču pa isisavaju. Ovi naglo prelaze u carstvo umnih kretnja i blesana.

Iz »NARODNOG UCITELJA«
VASE PELAGIĆA

DOSSIER KAZALIŠTE, NEKA SE DRUGI PUT

ZASTOR PODIGNE!

Nakon osamnaest i pol godina podignut kazališni zastor. I u vremenu krize radom se stiže u bolje sutra. Mašta pretvorena u zbilju – Novi kulturni život Pule

Svi uskičnici koje ste do sada pročitali ili isluhnuli prepisani su iz lokalnih novina (Glas istre, Večernjak), objavljenih DAN POSLJIVE, o jeset 6. svibnja ili 10. maja. Kada smo skupljali ahure, to jest dojmove o nezapačenoj kazališnoj i društvenoj pojavi koja je u našem našlom gradu, dođe, već dogadala (u takozanoj blizzi) i daljio prošlosti, ali se **nema** logu prvi put.

Ovo je prvo pulsko kazalište čijem otvaraju se mogli prisustvovati mlađahni čitaoči PETICE, mislim uživo, samo da su se nekako uveći u rekonstruiranu, obnovljenu, i lans novu zgradu Istarskog narodnog kazališta. Koja je „poklon budućim generacijama“, ako smo u pretpostroj broju već citirali.

Zato, valjda, buduće generacije i nisu preokarano pozvane na veliku, narodnu, magovnu svečanost otvaranja. Ta je parada s ravnim pripala njihovim – donatorima.

Ele, bilo je to ovako:

U petak 5. svibnja ili 10. maja, nešto prije osamnaest sati započelo je okupljanje masa oje su bile sastavljene od 190 osoba s liste akozvanog općinskog protokola i ostaška od 17 osoba koja je (prema svojim, za sada uverđenim kriterijima) pozvala glasovat RO JIF. Ovime masama treba dodati i one koje u se – približno u istom ili nešto ranijem – kretale prema takozvanom glumačkom ulazu u INK, a činile su ih za sada uverđenje količine zborovih pjevača, svicača-instrumentalista i ostalih neposrednih udionika u izvršenju takozvanih neposrednih itvaračkih radova. Objekat je, znači, bio forsiran sa svih strana odnosno ulaza. I definitivno isvojen nešto iz jedanaest sati.

Zatim su se, kako i stoji dokumentirano za vreme posmatranjem na stranicama Glas Istre, „objasili“ zvuci roženica i glas glumaca, a gromoljni aplauz najavio je ponovni život kazališta. Zvučima roženica Josipa Jeličića i Marija Šlavaša, te ustrepljanim stihovima nekadašnjeg člana INK-a, Ivana Bibala, Bruminičaniera, te uživšenim glasom i glumačkom traštu proslavljenim dramska glumica Marija Črnobori otvorila je, kao njegova kuma obnovljeno Istarsko narodno kazalište u Puli. (...) Nadahnuta i uzbuđena u svojoj maloj ali lugo pamtnosti besedi, Marija Črnobori je umovala ovom činu, žaleći da je život „požuio“ i donio dosta godina, pa više neće moći sama stvarati na novoj pozornici. „Neka se zastor Istarskog narodnog kazališta podigne!“

Prva kategorija: ZVANIČNICI

MINI-ANKETA

ANTON SURAN
SLAVEN CETINA
OTO ŠIREC
MARIA CRNOBORI

VEČERNJAKOVA ANKETA – ŠTO VAM ZNAČI OTVARANJE ISTARSKOG NARODNOG KAZALIŠTA?

TRENUTAK KULTURNE POVIJESTI

Anton Suran, predsjednik odbora za obnovu INK: Posljednje godine dane kako sam predsjednik odbora, umoran sam osjećajem da doista ljepe. Do juče, gotovo do posljednjeg trenutka bili smo u neizvjesnosti hoćemo li sve uspijeti dovršiti na vrijeme. Vratu se ipak otvorena, a to je velika radost za mene i cijeli grad. Kazalište grada će biti impaktni, ali i izazov da zivimo bolje i smržavije, da se otvorimo prema fisku i svim ostalim kulturnim središtima u zemlji.

Slaven Cetina, glavni projektant: – Sva vrijeme dok je trajala obnova iz kazališta gođalo nas, ali i druge kompanije, pa ne znaju kakav će biti rezultat. Znamo da smo se trudili da sve ispadne najbolje. Čini mi se da ute u uspjeli.

Oto Širec, voditelj galerija i likovnih programa: – Dosad Pula nije imala mogućnost ugostiti veće izložbe a odsad će moći na oko 300 metara površine u kazalištu. Upravo je to nešto novo i njezin kazališta dobili smo i prvi priliku da se obradi fundus umjetnosti u kojem je oko 290 radova. Mocićemo pripremiti i retrospektivne, te tematske izložbe, a jedna od prvih u galeriji kazališta bit će izložba djela umjetnika nešvrsnanih zemalja.

Maria Crnobori, kuma inauguračne otvorenja: – Kazalište je Puli najveći poklon. Osjećam se uzbudjena, kako i ne bih! Posljednji sam put na ovim daskama bila prije dvadesetak godina, a danas sam posebno počasna i sretna što cu nejaviti otvaranje. Kazalište je duh svakog grada, spona sadašnjosti s prošlošću i budućnošću. Pula je 25 tisuća zaposlenih na neki način sudjelovala u tom poslu. Suran je još jednom podsetio na početak obnove, 27. ožujka 1984. kada su tadašnji predsjednik SO Pula, Šime Vidulin i neumorni Ivo Siljan, koji nije dočekao čin za koji je najviše zaslужan, najavili surašnicu INK-a. Više od trideset poduzeća iz skoro

Anton Mocenni, autor skulpture „Četiri godišnje doba“ u foajeu: – Svako kazalište ima svoju osobinu, a u ovom su to umjetnička djela i ekskluzivnost autora. Stoga je rijetko u kojim kazalištima može da se dođe do takvog rezultata. Za dođi štira godine treba namakati dovoljno novca. Zastao ne i od donatora, nego što joj odgovara imo kazalište!

Branko Ancelj, voditelj konzultanta: – Smatram kako se sada oseća da su svi koji su obnovili kazalište sasvim sasvim zadovoljni što neke radove koji nisu bitni za funkcionaliranje objekta. Vec se pokazalo da svakako treba regulirati program učimaka oko kazališta i sagraditi kazališni trg. Nadamo se da će to uskoro biti, jer po prometnom planu trebale bi te ulice postati pješačkim zonomi.

Emo Derosi-Bjelajac: – Uzbuđena sam jer to je izuzetan dogajaj za letu. Smatram da će Pula imati dovoljno snage da programski iskoristi ovo ljepe zdanje. Istra nije siromašna, pa i ostale općine trebaju pomoci da kazališta postane centar kulturne povijesti grada.

Ivana Perčan, predsjednik Skupštine općine Pula: – Nodam se da je Istarsko narodno kazalište dati Puljanima i njihovim postima mnogo umjetničkih uticaja, jer dosad su u kulturno-umjetničke manifestacije izvodile često u neprimjerljivim prostorima. Stoga je otvaranje kazališta trenutak kulturne povijesti grada.

Druga kategorija: STVARACI, BIVŠI I SADAŠNJI

Zlata Berović, umirovljena glumica INK

Nisam pozvana... Žao mi je... Nada sam se da ču tamo sresti neke drage ljudi... Imam dosta dokumentacija koju želim nekome predati... Možda su mogli tražiti od mene te ostake i nešto napraviti s njima. Neka, vjerujem, ja u vas misle!

Tatjana Arambašin Slišković, književnica

Svojevremeno sam bila u odboru koji se borio protiv zatvaranja INK i raspuštanja ansambla. Ne, nisam bila na popisu zvanica za ovo otvaranje. Nego na listi onih koji mogu gledati „Eru“ tek druge večeri. Inzistirala sam, pa su mi kartu zamjenili za prvu večer. Zgrada je lijepa, svačak. Samo, kako to da nijde na njoj ni u njoj ni piše ISTARSKO NARODNO KAZALIŠTE? Ni grba nijedna nema... Dakle, je što ima i galerija... Ipak, molila bih da u toj zgradi uvijek bude što manje uređa, a što više prostora za umjetnost. I da se razmisi bilo količina, makar malom. Ansambli je duša kazališta... Da nam zgrada ne ostanje bez duše? Ovo mora biti teatar, prije svega teatar. Centar za kulturu može biti bilo gdje drugdje, ne mora baš tu!

Anton Kujavec, umirovljeni glumac INK

Najvažnija u programu te zgrade mora biti kazališna djelatnost. Ta kuća mora biti teatar, prije svega teatar. I mora imati ansambli. Kakav je teatar bez ljudi?

Nisam bio na otvaranju, nisam pozvan, mislim da su od svih naših bivših kolega pozvani samo Erman i Trakić.

Ljudevit Crnobori, posljednji direktor INK

Nisam bio na otvorenju. Bio sam bolesan... Inače, mislim da je multimedijalni koncept jedino moguć za tu zgradu. Ansambli joj ne treba!

Vjeročka Kudrijevac-Faggiani, umirovljena glumica INK

Ne, nisam bila u Puli kad se otvaralo... Ali nisam našla nikakvu pozivnicu u sandučiću...

Vrijeme će pokazati može li ta dvorana živjeti bez ansambla. Ne mislim o tome baš puno. Kad želim pogledati neku predstavu, odem u Zagreb ili Split.

Franci Blašković, muzičar

Otvorio se? Ma šta opet? Kada, 5. maja? Ne znam, ja sam toga dana bio u Vodnjanu i igrao dvije predstave. Prva je zvala PERO S ONOGA SVIJETA, a druga POBUNA NA BRODU BUNTALUI.

Inače, mislim da bi se ta kuća trebala zvatiti POLITEAMA CISCUTTI.

To im je više odgovara konceptu koju su za nju napravili, nego što joj odgovara imo kazalište!

Branko Sušac, voditelj dramske radionice INAT

Otvorio se? Mora da mi je to promaklo. Nitko me nije zvao. U gradu, koliko znam, postoje dva živa teatra koja se bave proizvodnjom predstava. Zar postoji i neka kazališna zgrada?

Slavica Šenk, direktorka Pionirske skole doma i voditeljica njegovog baletnog studija

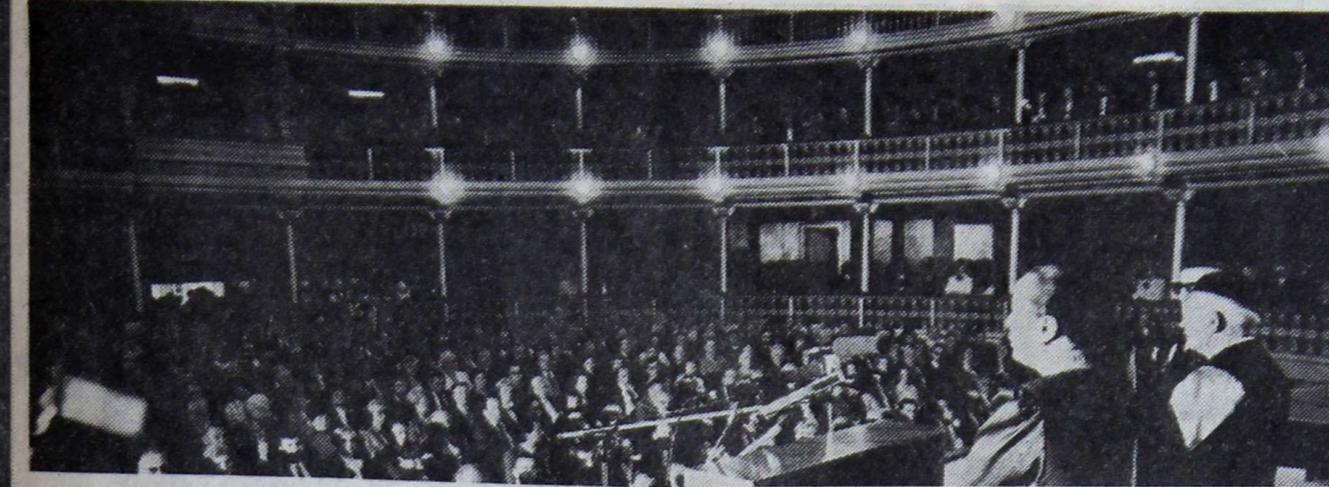
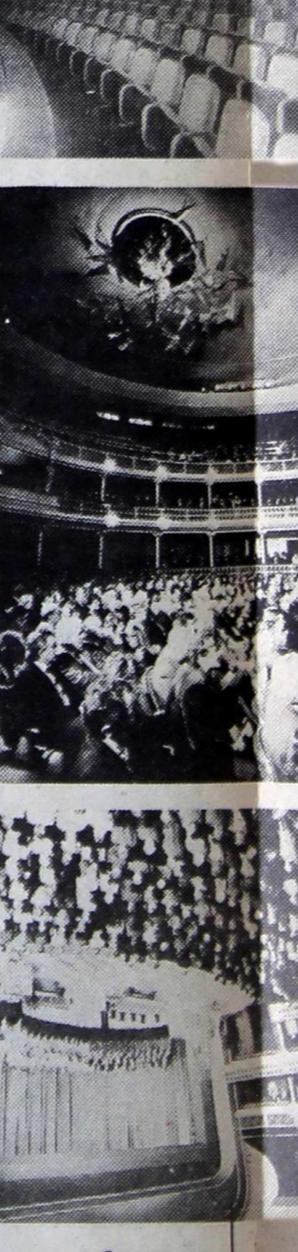
Kazalište? Nisam o njemu razmisljala, niti je to me netko tražio.

Kaže da se otvorilo? Sa članovima Baletnog studija bila sam na svečanosti početka radova, kada se skidao lokot, 1984. godine, napravili smo program... Nakon toga, niti sam ga čula ma što o njemu. Da mi je netko predložio sudjelovanje u nekoj akciji, u nekom programu koji bi značio početak nekog novog kazališnog života u gradu, sigurno bih se uključila.

Osim što je o tome s nama razgovarala Jelena Lužina, davno i neformalno, nitko nas nikamo nije zvao i ništa nas pitao. Zato se i dogodilo da ljudi koji sada vode INK ne mogu s njim ništa napraviti. I kad bi htjeli, kasne već najmanje deset godina!

BRNABIĆ STR. 6.

7.

Edda Trento, bivša glumica INK

Nisam bila na otvaranju. Niti sam pozvana, niti bih otisla na ponovno otvaranje institucije koja me je jednom dala otak.

Mislim da zgrada koja nema ansambla ne možemo zvati teatrom. To je sad naprosto neka dvorana, prazna, slabo akustična – bila sam na koncertu Jovana Kolundžije za koji sam sama kupila kartu i nakon kojega mi je on sam potvrdio kako je u toj dvorani teško svirati. Zbog lošeg zvuka.

Zoran Šandorov, bivši scenograf INK

Najvažnija u programu te zgrade mora biti kazališna djelatnost. Ta kuća mora biti teatar, prije svega teatar. I mora imati ansambli. Kakav je teatar bez ljudi?

Nisam bio na otvaranju, nisam pozvan, mislim da su od svih naših bivših kolega pozvani samo Erman i Trakić.

Voljenom

Istarskom narodnom kazalištu u Puli

Drago, drago moje!

Stišale su se fanfare i kićene besjede koje su pripadale protokolu Tvojega posljednjeg otvaranja. Sada je opet (sve) onako kako jedino more biti:

Ti i Tvoj mali grad, sami, svakodnevni, sučeljeni s onim ukletim a ne izbjegnim dramskim pitanjem.

O Hekubi.

Godine koje dolaze pokazat će i Grođu i Tebi samom što (si) uzajemno značite, koliko se (medjusobno) prepoznačate i trebate, na koje sve načine možete (ili hoćete) iskrasivati ljubav. Ili netrpeljivost.

Kao, uostalom, toliko puta (do sada).

Ipak, kao i u svim dosadašnjim iskustvima, pogotovo onim nelijepim ili manje lijepim, u toku svih (prvih T1) stotinu i devet godina, Ti ćeš po-

biti i u svim dosadašnjim iskustvima, pogotovo onim nelijepim ili

manje lijepim, u toku svih (prvih T1) stotinu i devet godina, Ti ćeš po-

biti i u svim dosadašnjim iskustvima, pogotovo onim nelijepim ili manje lijepim, u toku svih (prvih T1) stotinu i devet godina, Ti ćeš po-

Nad Tvojim zagotonim bićem zanajvejk kruži neka više pravda. Koju ni-

šte (nikad, ničim) ne može ugroziti.

Dugujem Ti neke od najdragocjenijih (mojih) životnih spoznaja. I neke od najljepših, najintimnijih stvari.

Iskreno Ti odane

Treća kategorija: KORISNIKI, BUDUĆI, MOZDA...

Pet: Vi, naravno, znate da kazalište otvorilo.

Grupa djevojaka: Da, da... Ne, ne...

Pet: Vas dije ste rekla da ste kazalište već posjetile...

S: Pa, meni se svida... Ali nije još u potpunosti gotovo.

B: Ja sam u kazalištu bila dva puta.

Pet: Je li to za tebe puno ili malo?

B: Previše.

Pet: Znači, ne svida ti se?

B: Nije da mi se ne svida, nego je još prijava.

Pet: Koji sve ljudi dolaze u kazalište?

B: Ima ih raznih, od klinaca do fosila.

Pet: Vas dije ste rekla da još niste bile u kazalištu. Zašto?

D: Zato što su mogli ići samo pozvani.

B: A hoće li?

D: Obavezno. Zanima me kako izgleda iznutra, jer mi se izvaja uopće ne svida.

Pet: Zato?

D: Zato što je ulaz preblizu ceste. Više bi mi se svيدalo da je napravljeno u staromodnom stilu.

H: Uuuuu, ja ne znam ništa o kazalištu!

Pet: Šnjeguljcu! Ne, ne, »Romea i Juliju« u modernoj režiji.

Pet: Od toj se brijeli čuti ozbiljnije mišljenje o kazalištu.

XY: Fuck off!

Pet: Dobro, a od tebe? Možemo li dobiti takav odgovor, ozbiljan

DANAS U PETICI SUTRA U GLASU ISTRE!

Vozim se, voza me kolotečina, svakodnevica pulska. I ne primjetiš privikneš se, ušteman si, kao smješno ti je, ali i dalje ti se puni, pun si, dok se vozaš, vozaš, vozaju te (na talige) pa ti pukne (film, talige, živci). Naime, prinudena sam govoriti o dvjema stvarima koje u drugačijim prilikama ne bi bile vrijedne ni spomena ni pažnje, eventualno, uz maksimalnu toleranciju: no comment.

Prva je dramska predstava »Živjela Esmeralda« u režiji M. Dovijanića, radena i izvedena pri »Pionirskom domu«, a druga je komentar na nju.

Nakon premiere pulski Michelangelo za kulturu Matija Čurić u »Glasu Istre« piše: »Tako jedna basna prelazi u komediju, a da toga sami glumci i nisu svjesni, što je dobro«.

Nakon mnogih četrdesetak minuta »Esmeralde« doista se može reći da glumci nisu svjesni onoga što su činili, jer rezultat mogu biti jedino želučane tegobe gledalaca, gdje počinje i završava svaka prezentacija dva hemisfera cefalusa na stimulus odnosno predstavu.

Samo nesvesno i bez razmišljanja mogu raditi vrlo zahtjevnu i složenu komediju zabune i zamjene (neprimjerenu njihovim kapacitetima, jer umjesto da se gledalači navede na zabunu, zbumjeni su samo glumci), isforsirano glumataši, mučiti se i grčiti ne bi li se izvukla kakva komičnost, od lika direktora napraviti kompletlog morona i očekivati od publike da im to bude smiješno... DEUS EX MACHINA...

Prije točke i kraja one i onake Čurićeve citirane rečenice stoji: »..., što je dobro., na što mi se ote ona narodskat: »Bogu čuvaj!«.

S tugom i suzama u očima pridodajem nastavak »pensira« iz prijepomnute nebulozne rečenice sljedećom: »Jer da su toga bili svjesni ne bi postigli to što su postigli: ujednačenost igre i neraspinjanje dobro osmislijenih situacija zapleta u banalne dosjetke.« O sadržaju te rečenice se nema što reći, jer niti što znači, niti ima veze s logikom, a s teatrom pak nikako. Na planu izraza (gramatika i stil) teško da bi i u osnovnoškolskim zadacima izvukao dovoljan.

No, najteže dravlje i kamenje po kulturi ovoga grada i zlodjelo nad čitaocima »Glasa Istre«, učesnicima predstave »Živjela Esmeralda« i radnicima »Pionirskog doma« je zadnjina rečenica koja resi djelo »Raspoloženi glumci u ujednačenoj igri«: »Činjenica da je ovu izvođenje najbolje što smo u ovoj godini vidjeli i jedna od najboljih predstava Pionirskog doma, dovoljno govori«.

Gdje je, ako ništa drugo, ono barem trunak dužnog poštovanja prema »Pepežigui«, zasigurno najboljoj pulskoj kazališnoj predstavi u posljednjih desetak godina? Što je sa »Svetokružnom hihihahom«, »Trnoružicom«, »Klaunima«...?

U redu je, dapače, veoma poželjno, pogotovo u situaciji kada grad srast s učmalošću, kreativnom i kulturnom neaktivnošću, povhaliti svakoga tko se trudi i nešto stvara, podstači amatere i entuzijaste da i dalje rade, ali nikako to ne činiti nauštrb onih rijetkih koji Puli donose umjetničke vrijednosti, trajne i pamtljive generacijama, a to su kazališne predstave Slavice Šenk izazile upravo iz »Pionirskog doma«.

Takav čin ravan je destrukciji ovog ionako ruiniranog tla pulske kulture i etički nedopustiv jednom novinaru, kritičaru i meštu od kulture, koje bi on, ukoliko se želi baviti tim poslom, trebao biti glavni pobornik.

Svakako da Ćurićev tekst može gorega donijeti nego jedna loša predstava, jer stvara krive predodžbe, nade i iluzije onima koji su tu predstavu činili, i horor u našim glavama da nam još zadugo nema naprijed dok takovi tekstovi (ljudi koji ih pišu i ljudi koji ih tamo svrstavaju) stope na kulturnoj stranici a ne u »Veselom vatrometu«, ili dok ih naprosti više ne bude bilo.

JELENA GRUJIĆ

Na koncu, ostaju nam samo želje. Mušičke želje AT vam klub redovito ispunjava. Ako imate neku specifičnu želju što se kosi sa momentalnim muzičkim svjetskim stremljenjima, ne brinite, ostvarit će vam je muzički urednik, a ako ne nadu dotičnu ploču, pustit će vam »Bad«, »Nothing's gonna stop me now«, »Suze ljubavi« ili nešto još bolje. Želite li čuti ostala vrhunska dostignuća muzike za mlade, morat ćete se silom prilika odvojiti od radija i otići u Piramidu, ali neka, pa što, to je također Arenaturist – isto srxxy drugo pakovanje! Provedite nezaboravno ljetje u Puli u objektima Arenaurist uz, naravno, AT-klub, svakim radnim danom od 18 do 19 h na valovima Radio-Pule! Što ima veza ako ste iz Medulinu, Žminja, Rovinja, Kopra ili Splita, dodite, »dodite u Piramidu, tamo vas očekuje kompletna ekipa AT kluba! Ili još bolje: dodite u studio i pustite svoj glas u eter uz muzičku želju! Sjajno, zar ne?

Samo naprijed, AT klub, želimo ti još 100 godina emitiranja (valjda te slušaju i u ustanovama za mentalno retardirane kojima adekvatno uljepljavaju radnii dan)!

P.S. – Kada je već 18 sati, rađe pogledajte kako zaspati gledajući TV alias famozni serijski kviz »Brojke i slova« ili odite popiti štrogod u, pogadate, AT-BAR!!!

M. KOS
(Watroslav PRESS u suradnji
s Vraženom Mrdoljakom)

THIS THINGS ARE BAD!

THIS THINGS ARE GOOD!

IMPROVISE

Pula, 3. svibnja ove godine održana je predstava u Domu JNA. Nešto novo i drugaćije pokrenulo se u ovom gradu i pokazalo se da omladina nije jednostrana. Ne utapa se samo u kolotečni svakodnevce, već pruža idejama boje mašte.

Kako bi predstava bila što zanimljivija tu su se našle točke po želji i ukusu, a neki se nisu pojavili, kao Franci Blašković. Bilo je klasike u izvedbi Aleksandre Raković, Paole Orlić, plesne grupe »Adia« i komicne baletne trupe »Dženny«, ugodnog preludiranja, bluesa u izvedbi Krajcar Bruna i Banković Denize, dramska radionica Inat priredila je »Erotiku«, bila je modna revija učenica COOU »Branko SEMELIĆ«, poezije i drugarsko veče.

Kroz cijelo veče vodila su nas tri zanimljiva voditelja: Vanesa Gregorc, Vlatka Kolarović, Željko Marković. Međutim, sama ideja potekla je još u veljači s prijedlogom Vanese Gregorc da se napravi modna revija učenica COOU »Branko Semelić«. Predstava je proširena i improvizirana. Prijedlog je prihvatan na radnoj konferenciji, i tako je započelo. Slijedila je jurnjava Vanese, Maje i Elene, pomoći, negativne struje i uspješan svršetak.

Obratili su se općini i tamo im je smjernicu pokazala drugarica Tatolović. Povezali su se s manekenkom Dragom, koja je mnogo pomogla dajući im podršku do samog kraja.

Komanda kasarne »Roje« prepustila im je dvoranu Doma JNA, tehničar Kruso im je poklonio svoj slobodan dan, a ostali donatori su: Veletrgovačko, Festival, fotokoprinska u Opatijskoj ulici, a kostime »balerina« posudio je Pionirski dom. Plakate uređila Dunja Šilšković. Trebala je biti postavljena i izložba, ali je zbog mogućnosti razbijenih stakala odgodena. Mlade manekenke reklamirale su odjeću boutique: MIA, FENIX i MELODY gratis, dok je SFINGA izostala.

STOLJEGA KROZ ISTRU – ZLATNA VRATA

Odštampano je i za prodaju spremno osmo kolo povoljnog izdavačkog poduhvata »Istra kroz stoljeća«. Saznajemo da je u štampi već deveto kolo. Izdavači: Cakavski sabor-Pula, Otokar Keršovani-Opatija, Naučna biblioteka-Pula, Centro di ricerche storiche-Rovinj, Izdavački centar-Rijeka. Uvez na koji smo već navikli kroz sva prethodna kola, a koji je do sada mijenjao kolore dobio je uz novu boju (zelenu) još i dodatni ovitak sa kolor fotografijama kojih je autor Licio Debeljuh dok je dizajn ovitka učinio Armado Debeljuh. Faktografski podaci o pojedinim knjigama u ovom kolu već su registrirani u dnevnoj štampi. Mi ćemo se stoga pozabaviti ovom prilikom samo jednom knjigom iz te edicije.

»SLAVOLUK SERGIJEVACA«. Tekstove za ovu knjigu izabrao je u uredi Andrija Mutnjaković – član vijeća urednika u ediciji »Istra kroz stoljeća«. Arhitekt koji je dobro znan po nizu natječajnih projekata a nije imao sreće da se mnogo toga izvede, iako je svojim projektima često osvajao nagrade. Arhitekt čiji je barem jedan izvedeni projekt poznat širokoj javnosti: Sveučilišna biblioteka u Pristini.

Istina, ta je zgrada više digla prasiće zbog nesrećne politike, iako se nikako ne može reći da ne zasluguje pažnju upravo zbog arhitekture, a ta vrst pažnje je bila rijeda od one političkih konotacija.

Iz predgovora: »...knjiga nije samo opis i povijest ovog Slavoluka: ona je prije svega sinteza stvaralačkog značenja Slavoluka Sergijevaca u vremenu izgradnje i njegovog utjecaja za razvoj renesansne arhitekture, slikarstva i urbanizma putem protagonističkih replika ostvarenih u obliku portala slavoluka na Castel Nuovo u Napulju, portala Arsenala u Veneciji, na slikama Andrea Mantegna, Lucijana Vranjanina (Luciano Laurana) i Jacopa Bellinija, te u obliku većeg broja studija njegovih proporcija izučavanih po vrhunskim arhitektima renesanse i klasicizma kao što su (Giovanni Giocondo, Giovanni Sangallo, Sebastiano Serlio, Buonarroti, Michelangelo (?), Andrea Palladio, Giovanni Battista Piranesi, Robert Adam i drugi) upravo ta izvořna bitnost Slavoluka Sergijevaca i njen kulturno-povijesni spiritus movens osnovni je smisao provedenog istraživanja.«

Citatjuci ovu knjigu zasigurno ćemo se sjetiti još jedne koja je izdana u ediciji »Istra kroz stoljeća«. To su »Arhitektonске studije« Kornelija Budinicha za koju je također tekstove izabrao i uredio Andrija Mutnjaković. Obzirom da se kroz obje knjige proteže studija i analiza Vojvodskih palaća u Urbini i uticaj arhitekata iz naših krajeva u njenom projektiranju i gradnji, očito je da postoji i sustavnost kojom Andrija Mutnjaković predstavlja studije iz Arhitekture. Sad već zasigurno vjerujem da posao kojeg se prihvatio priredivač još nije gotov i da mu je namjera da znanstveno, kritički i studiozno prikupi tekstove o arhitekturi vezanih za kulturu ovog grada. U ovim vremenima naše ugroženosti i kompleksa pred Evropom, Mutnjaković nam prstom upire na bitne činjenice, na dokazni materijal koji ove krajeve pomiće sa periferije u sredinu zbivanja i razvoja umjetnosti, kulture i evropske tradicije.

M. BENČIĆ

Počele su probe. Sastajali su se i u šest ujutro, u bilo koje vrijeme, zbog rasporeda učenika. Profesori su podržali predstavu i opravdali izostanke.

Vježbalo se u MZ Veruda i u dramskom radionicu Inat, te poslije nastave po školi.

Plesna grupa »Adia« imala je gotovu koreografiju, dok je koreografiju »balerina« izvježbala Maja Kuzmanović.

Za cilj predstavu potrošen je novac za cvijeće, pozivnice i za večeru vojnika koji su svirali na drugarskoj večeri, a programi su bili izrađeni u kabinetu informatike.

Tek tjeđan dana prije predstave saznali su za prostoriju, ali dobro je bilo organizirano obavještenje o predstavi.

Bili su oglašeni plakati po gradu, obavještavalo se po razredima i usmeno. Međutim, generalne probe nije bilo, ali uspjeh nije izostao.

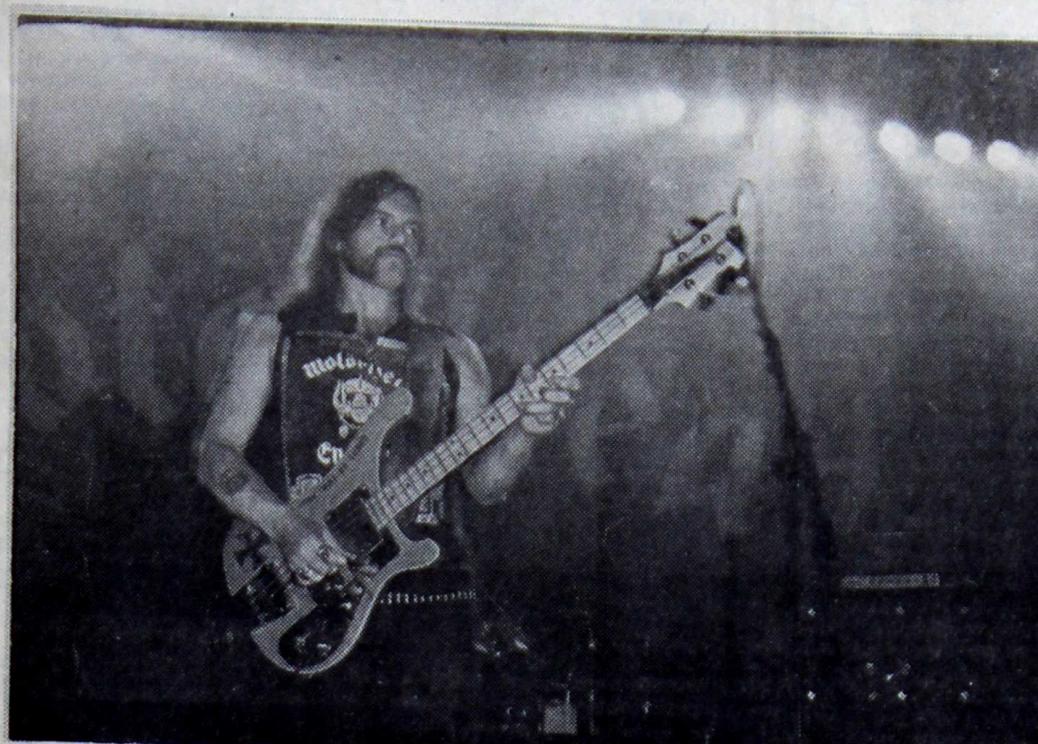
Dvorana Doma JNA, bila je prepuna i u začudujućoj tišini je praćena predstava, što znači da su postigli dinamičnost i raznolikost. Ova predstava bila je samo početak za ubuduce. O slijedećim planovima Elena kaže: »Više toga ćemo raditi«, a Maja: »Vidjeli su da nismo neozbiljni.« Glavno da je počelo i da se pokretna mašina, a na nama je da vjerujem!

IRENA PALISKA

FOTO BY GREGOR MICOŠEVIĆ

MOTÖRHEAD

LJUBLJANA, HALA TIVOLI, 27 IN 28. APRILA OB 20.00

Ribe: Trist Miha

TRIP (very bad trip)

Da, da zajebo je to... putovati iz Pule u Ljubljano na koncert. Odem ti ja na vlak u 13 i 30 kad ono na stanicu gužva, frka... nesreća zvana ELEKTJADA. Studenti iz BANJA LUKE I ZAGREBA. Pun vlak veseljaka Stojim na nogama do Divače s nadom da će kod presjedanja uloviti koje mjesto da odmoriti noge kad ono kurac, ni manje ni više PAF... u lokomotivu i na nogama i među veseljacima... ma bez veze. Čoveće, još su i gitaru imali, ajme pjesama... milina.

NOW I WANNA SNIFF
SOME GLUE

Dobro, sve je to i bilo podnošljivo, ali kad smo stali u Pivki, upali su u vlak neka dva divljaka od po 16 tona svaki. Loza u boci, boca u ruci, ruka ruci pa povuci... žijk, žijk... i kad su počeli: ARMADA!! MRZIM PARTIZAN!!! znao sam koliko je sati? Muzika se malo stišala a zatim potpuno prestala, znate zašto... zato jer su ta dvojica bili samo jedan mali dio grupe idjota zvanih ARMADA iz RIJEKE. Za neupućene, to su oni manjaci koji vole nogomet i koji su poznati po tome da ne mogu držati svoje osjećaje skrivene u sebi pa ih u obliku raketa i ostalih pizdarja pokazuju ostalima. Za ovu priliku nisu imali raketu ali su imali najlon vredice i to s provokasnim ljeplom unutra. Počeli su navirati iz susjednog kupea, njih dvadesetak, svi ružni, plavo načarani po facama, sa samoubljaccim namjerama: piše lozu i snifa ljepljito što ćeš bolje, ako ne umreš barem mentalno zaostaneš.

I tako do Ljubljane... nječani duvaju, bosanci psuju mater,... meni fin.

S Kompasom na koncert
v Stuttgart 25. 6. 1989.

skupina PINK FLOYD

VABIMO VAS NA KONCERT SKUPINE PINK FLOYD NA NECKER-STATIONU V STUTTGARTU.

PROGRAM IZLETA: ODHOD: 25. 06. 1989.

ODHOD IZ LJUBLJANE OB 07.00 URI ZJUTRAJ IZPRED KOMPASA NA MIKOŠIČEVU 11, IZ KRANJA PA OB 07.30 IZPRED HOTELA CREINA.

PRIHOD V STUTTGART OKOLO 18.00 URE, POPOLNE DO PRIČETKA KONCERTA PROSTO ZA SAMOSTOJNE OGLEDE MESTA!

ZVEĆER OB 21.00 URI OGLED KONCERTA, PO KONCERTU ODHOD PROTIV LJUBLJANI.

PRIHOD V ZGODNJIH JUTRANJIH URAH.

CENA: 290.000 din

DOPLAČILO: vstopnina za koncert 65 DEM (plaćate na kraju samem).

CENA VKLJUČUJE: avtobusni prevoz, cestne pristojbine, vodenje in organizacijo izleta.

PRIJAVE sprejemajo vse KOMPASOVE poslovalnice in pooblaščene agencije do zasedbe razpoložljivih mest. Ob prijavi vplačate predjem v višini 30% cene izleta, preostali del pa najkasneje 5 dni pred pričetkom izleta. Plaćilo predujma zagotavlja in potrjuje rezervacijo mesta in plaćilo stroškov rezervacije.

Skladno s 876. členom zakona o obligacijah si pridružujemo pravico do zvišanja cene (če pride do spremembe v menjalnem valutnem tečaju ali do spremembe v cenikih prevoznikov) in skladno s 878. členom zakona o obligacijah pravico do odpovedi izleta, kolikor se ni zbral najmanje število potnikov, potrebno za izvedbo izleta.

Izlet bomo izvedli, če bo zanj prijavljenih najmanj 40 potnikov.

SPLOŠNI POGOJI IN NAVODILA ZA POTOVANJE so vam kot posebna tiskana priloga k programu na voljo v vseh KOMPASOVIH poslovnicah.

Ljubljana, maj 1989.
Šifra AOP: 885710/051300

rockin' news

PET O'PET 32.13. STR. 9

Strip...

RZ RK SSOH NAJAVA LJUČIJE IZLAZAK

MONOGRAFIJE »POLET-STRIP«

jedinstvenog dokumenta o vremenu »Novog kvadrata«, treće generacije i njihovih nasljednika kada se na stranicama togom omladinskog lista mijenjala povijest domaćeg stripa i popularne kulture

- zbog 130 stranica najboljih i najznačajnijih stripova objavljenih između 1976. i 1988. u »Poletu«
- zbog antologijskih radova Mirka Ilića, Radovana Devlića, Igora Kordje, Ninislava Kuncu, Dubravka Matkovića, Željka Zorice, Milana Trenca i drugih strip-legendi »Poleta«
- zbog autentičnih objašnjenja o nastanku i samoukiću »Novog kvadrata«
- zbog Reisera, Tardija, Bilala, »Alek Simera«, »Paulette...«
- zbog čuvenog sukoba na strip ljevici između Danka Glavana i Mirka Ilića oko etabriranosti i alternativne
- zbog opsežnog uvodnog teksta Veljka Krulića, kompletne stripografije i predstavljanja zastupljenih autora

Monografija »Polet-strip« iz tiska izlazi u drugoj polovici kolovoza.

Broja stranica: 164

Format: 23 x 29 cm

Cijena monografije u preplatni 10. lipnja iznosi za:

broširano izdanje: 80.000 dinara

ukoričeno izdanje: 100.000 dinara,

što je 40 posto manje od prodajne cijene.

Uplate na žiro-račun: 30101-678-4543, RZ RK SSOH, Zagreb

(napomena: za »Polet-strip«)

Informacija na telefon: 041/533-928 ili 533-952, odnosno na adresu: Izdavačka djelatnost RZ RK SSOH, F. Mehringa 14, 41000 Zagreb.

P.S. KRULE, VELATI MI NOJE STRIPOVE!!

EKINO
RECENZIJE

DISCIPLINA KIČME – »Zeleni Zub na planeti dosade« (PGP-RTB)

KOJA i njegova DISCIPLINA oglasili su se sviom šestom pločom kojom su potvrdili svoju vodeću poziciju na neinventivnoj domaćoj rock sceni (čast izuzecima). ZELENI RUB NA PLANETI DOSADE najbolja je ploča najbolje domaće grupe svih vremena. DUŠAN KOJIĆ se nametnuo kao jedna od vodećih autorskih ličnosti KOJA je obilježila jugoslavensku rock scenu osamdesetih. KOJA je uzeo najbolje iz različitih muzičkih pravaca i kreirao »genijalan sound« za stare i mlađe. Na ovoj zadnjoj ploči primjetni su naglašeni utjecaji HIP-HOP-a i donekle RAP-a KOJE je KOJA vrhunski iskoristio u kreiranju mas-ludila zvanog DISCIPLINA KIČME. Kod svega toga vrlo bitna je i produkcija, no i tu se KOJA istakao kao najbolji domaći producent (skoro kao YU-BILL LASWELL). Počevši od hita TATA i MAMA (antiškolski hit) ulazimo u KOJIN muzički haos u kojem prvenstveno prevladava njegov prenaglašeni ego-trip koji je temelj svemu što je stvario. Vrhunac ploče je instrumental MANITUA MI hipnotičko-paranoidni KOJIN bijeg u prošlost svoje genialnosti. Bez daljnog suvišnog hvaljenja KOJE i njegove DISCIPLINE zaključit ću ovu recenziju pozivom na planetu dosade. Tamo je sve puno, puno ljepeš.

BIND

LOU REED – »New York« (SIRE-JUGTON)

Legenda živi. Dvadeset i tri godine nakon »BANANE« Lou Reed i dalje snima odlične ploče dajući lekcije mlađim pop zvjezdama. Slijedećeg mjeseca lipanj LOU REED u MINHENU preko KOMPASA-nikako ne propustiti.

BIND

ELVIS COSTELLO – »Spike« (WEA-JUGTON)

Dvanaesti COSTELLOV album i dvanaesto malo remek djelo. Jedna od kult ličnosti modernog POP-a osamdesetih još jednom je ukazao na raskoš svog talenta. EC ne postiže neke velike tiraže ali je

svaka diskokoča za koju je snimao bila ponosnošto ima u svom katalogu takav biser. Daljnje preporuke nepotrebne.

BIND

GUNS'n'ROSES – »Apettite for destruction« (GEFFEN-JUGTON)

GUNS'n'ROSES su novi šampioni svjetskog HEAVY-METALA koji pune najveće stadione prodaju milijarde ploča. Dakle šta je sve moguće i toj Americi! GUNS'n'ROSES su ultradosadni kvazi plačljivi heavy-bend sa tipičnim američkim ispegla nim soundom kakvih je na tisuće. Ali oni su uspjeli izći iz te mase srodnih bendova i sa jednim albumom obezbijediti si miran život. U ovom slučaju radije preferiram THE CULT. Baren su Englezzi.

BIND

NOVOSTI SA PULSKIE ROCK SCENE:

MESSERSCHMITT u finalu YURM-a u uskoro na kompilacijskoj ploči (uz THE SPOONSE i ostale LISTEN LOUDEST RECORDS...) FRANTI BLAŠKOVIĆ – javi se!... Grupe DEVASTATION i NIRVANA snimili demo-snimke u produkciji nezaobiljivog MIRA MILANOVIĆA... KUD IDJOTI i dalje uporno sviraju širom zemlje i van nje i spremaju prvi album... Ova najbolja rock rubrika definitivno neopozivno se ukida.

BIND

FAN . FUN FUNK...

Fan, Fun, Funk, Fuck... & Punk!

& FUNK!!

1. Pisati u fragmentima. Tako je lakše. I primjereno temi.

A riječ je o fanzinima. A fanzini su o kulturi. I o politici.

O kulturnoj politici. I političkoj kulturi.

2. Svatko već zna da je riječ »fanzin« kovanice od riječi »fan« tj. ljubitelj, sljedbenik, obožavac... i »magazin« – dakle nije je o magazinu za sljedbenike i obožavace nekoga ili nečega; štoviše, o magazinu, dakle, fanzinu, koji sami fanovi prave o onima kojih ih zanimaju i o onome što smatraju važnim. U početku je, naravno, bila riječ uglavnom o pop zvjezdama (Bowie itd.) no kasnije se naziv fanzin proširio na sve alternativne, nezavisne, marginalne časopise što ih financiraju i produciraju pojedinci ili male grupe istomišljenika, a namijenjeni su ostalim istomišljenicima, onima koje povezuje ista kultura.

3. Historija rocka (tj. Popa) je zapamtila neke od pionirskih primjeraka iz sedamdesetih godina, iz herojskog razdoblja proto i post punka, sa onim trenutkom između: Ripped and Thorn, Zig Zag, Hot Wacks, Liquorice... a počasno mjesto svakako zauzima Sniffin' Glue Marka Perrya. Neka izdanja koja su počela na način fanzina su postala »pravi«, magazini, poput I. D-a (koji ipak zadržava fleksibilnu strukturu i »prijava« grafiku karakterističnu za...). Pojavljuju se i fanzini na audio i video kasetama (TOUCH bi mogli nazvati kazetzinom).

4. Hardcore scena je, svojim romantičnim stavljanjem naglaska na romantične, u visokotehnologiziranoj sredini zapostavljene i gotovo prevaziđene oblike komuniciranja, izuzetno pogodna sredina za pojavu i razvoj fanzina. Neki od tih fanzina (Maximum Rock'n'Roll, Flipside...) štampani u ofset tehnici i već podosta velikim tiražima počinju naličavati »pravim« časopisima tj. »postaju rock magazini alternativnog tj. nezavisnog karaktera« ali zadržavaju svoj duh ne same »crnom« grafikom već i činjenicom da objavljaju priloge koje im pošalju zainteresirani sa raznih strana globusa.

5. Fanzini su, dakle, decentralizirani i dehierarhizirani – nema stroge podjele na urednike, novinare i čitače. Ideal hardcore scene – od svakog člana napraviti učesnike. Svaki čitalac može sudjelovati u pravljenju fanzina. Ili može napraviti vlastiti. Sve što je potrebno jeste pisati stroj (može i personalni kompjuter!), gomila starih ilustriranih časopisa i novina, ljeplilo, škare, fotokopirni stroj... i nešto što morate prenijeti drugima.

6. Fanzini su dubrije civilizacije – sakupljalište različitih otpadaka, komadića, fragmenata... ali i životodajni postupak (dubrenje!) – recikliranje, pretvaranje nečega što bi inače bilo otpadak u novi proizvod, u korisnu i hranjivu s-tvar.

Montažno-kolažni postupak kao jedan od osnovnih u proizvodnji fanzina još jednom potvrđuje da je »kompilacija ravnina autorskom činu«.

7. Na fanzin se vrlo često ne može preplatiti (mada to često pomaže njegovim tvorcima, finansijski škipac je konstantan) jer nikad ne možete biti sigurni, kao ni njegovi tvorci uostalom, da će sljedeći broj uopće izati. Fanzin izlazi kad postoji nešto da se po-kaže.

Fanzin je izraz potrebe za komunikacijom – ma koliko ona bila hermetična ili tautološka.

8. Fanzini uvijek nastaju na »opsjednutom«, »okupiranom« prostoru. Obično se štampaju, ili što je češći slučaj, foto-kopiraju »partizanski«, gotovo ilegalno, ali se distribuiraju javno. Poštom. Na koncertima. U klubovima. Galerijama.

Na ulici. Od ruke do ruke.

9. Svojom utrojenjenošću u vrijeme i prostor – ono što se događa oko nas i u našim glavama, tu u našoj ulici, našem gradu, u našem globalnom selu, danas, sada – fanzini gotovo paradoskalno postaju bezvremeni. Svaki fanzin, bez obzira na vrijeme i mjesto objavljivanja postaje vrlo informativan. Čak i onda, ili pogotovo onda, kad vam imena ljudi i grupa o kojima govori ništa ne znaće.

10. Stvaranje fanzina je kritička reakcija na kulturnu ideologiju Industrije Zabave ali i usvajanje i stvaranje određene kulture za ostvarenje vlastitih ciljeva.

A tu nije riječ o nekoj statičnoj utopiji, nekom stanju koje treba da bude uspostavljeno da bi se »idealno živjelo«, već o »stvarnom pokretu koji prevaziđa postojće stanje«.

Oslobodenje, emancipacija, nije smještena u neku daleku budućnost, bilo duhovnu bilo tjelesnu, već u sadašnjosti i stvaranje sopstvenog zadovoljstva.

11. Svojim globalnim, planetarnim pristupom, koji spaja suprotnosti »privatnog« i »općeg« i poništava razlike »masovnog« i »elitnog« (jer, što je masa a što elita u uvjetima globalnog sela?) fanzini

fanzini što?

YU FANZINE SCENA

Fanzini u Jugoslaviji imaju istu, pa čak i važniju ulogu u pružanju informacija vezanih za zbijanja na underground sceni od svojih srodnika u svijetu. Na svjetskoj sceni prisutni su rock magazini u barem dvije varijante: Komercijalni (orientirani na pop muziku najvećeg komercijalnog potencijala) i nezavisni (orientirani na zbijanja unutar nezavisne scene) i oni mješoviti koji ovise o uredačkoj politici pokrivaju jedno i drugo područje, u većoj ili manjoj mjeri. Čitavoj sili takvih rock magazina u svijetu treba pribrojiti ogromnu mrežu fanzina čiji tiraž često seže i do nekoliko tisuća primjeraka, a neki od njih (»Maximum R'n'R«, »Flipside«, »Forced Exposure« itd.) pre rasli su u prave institucije nezavisnog rocka i njegovog izdavaštva. Taj je proces tekao uporedo s osnivanjem i snajnjim djelovanjem velikog broja nezavisnih diskografskih kuća, college radio stanica i ostalih pratećih djelatnosti nezavisne scene (klubovi, promoteri...). Za razliku od takvog stanja vani, kod nas ne postoji niti jedan nezavisni magazin koji bi bio namijenjen informiranju o nezavisnoj sceni (našoj i stranoj), jedini rock magazin (»Pop Rock«) vrlo rijetko se upušta u nezavisne vode, pa su zbijanja na nezavisnoj sceni uglavnom prezentirana na dvije-tri stranice rezervata u omladinskoj štampi (i to ovisno o uredačkoj politici pojedinih omladinskih glasila). S obzirom na navedeno bilo bi realno očekivati da kod nas postoji široka mreža snažnih fanzina preko kojih publike željna saznanja o nezavisnoj sceni dobija potrebne informacije. Na žalost i tu kaskamo za svijetom, pa ne da nemamo veći broj snažnih fanzina, već nemamo niti jedan koji bi se svojim tiražom i aktualnošću, te kvalitetom materijala nametnuo kao vodeći u fanzine izdavaštvo...

Aleksandar Dragaš

(nastavak na sljedećem stupcu)

FLASH 9-10

TEMAT OF FANZINIMA 2. dio

Pulski fanzinaši

INTERVIEW S N. P. PIETROM, UREĐNIKOM FANZINA »D. MOSCHENI CALZOLAO« I »FLASH«

Kada si započeo s izдавanjem fanzina i čime si se prethodno bavio?

Prvi broj »Flash« izašao je sredinom 1986. godine, kao nastavak mojih fanzinskih aktivnosti započetih s fanzinom »D. Moscheni Calzolao«, koji se uglavnom bavio literarnim stvaralaštvom, rok-kom i likovnom umjetnošću. DMC sam pokrenuo krajem 1983. godine i kroz jednogodišnje izlaženje (deset brojeva) okupio pedesetak autora. Na samom početku naš rad pratili su brojne potreškoće. Eksperimentirali smo, često nespretno, i bez ikakvih predložaka upustili se u novu medijsku avanturu, što je bilo popraćeno i podsmitnjem sa strane. Jer, dok su moji bivši suradnici iz vremena aktivnog bavljenja omladinskim novinarstvom i djelovanja unutar Krijevnog kluba »Istarski borac« kročili putem osobne afirmacije, koristeći sve mogućnosti uhodanog institucionalnog rada, ja sam tvrdoglav počeo istraživati mogućnosti alternativnog i nesputanog djelovanja. Već nakon nekoliko izlazaka fanzina je pružao vrlo zanimljive sadržaje i uspio zainteresirati širok citateljski publik, iako je izlazio u maloj nakladi (tek pedeset primjeraka). Prestanak izlaženja »Calzolaja« označio je fazu u kojoj sam uz pomoć bliskih suradnika otvorio za ovu sredinu nove mogućnosti autorskog izraza i djelovanja.

Kako je »Flash« bio koncepcionalni zamislen? Kroz gotovo sve brojeve vidljivo je naginjanje prema bazičnom rocku iz šezdesetih godina i novijim sličnim zbijanjima na svjetskoj sceni.

Kako to objašnjavaš?

»Flash« se pojavio u vremenu vraćanja temeljnim vrijednostima rocka, povraćenju interesa za sirovi zvuk šezdesetih godina i psihodeliju, fuzioniranju starih rock sadržaja s novim. Ta su gibanja, inicirana najprije na američkoj underground sceni, značajno utjecala na ponovno budjenje rocka. Usudio bih se reći da je u globalnom pogledu to kretanje bilo najznačajnije u ovom desetljeću, naravno, uz evoluciju hardcore-punka. Da, stranice našeg fanzina najviše su bile otvorene za napise o garage-rocku, novoj psihodeliji, revaloriziranim grupama iz šezdesetih godina i sličnom, ali trudili smo se da ne zanemarimo i druge zanimljive pojave, pulsku scenu, domaću produkciju, koncertnu aktivnost u našoj zemlji, itd. S druge strane, objavljivali smo literarne rade, ustupili dosta prostora mail-artu i vodili dosta računa da fanzin bude izgledom originalan i zanimljiv.

Da li je rock što se nadovezuje na šezdesete godine glavno područje tvog muzičkog interesovanja?

Ne. Pratim sistematski sve što se događa na glazbenoj sceni i ne identificiram se samo s tim segmentom rocka. »Flash« je bio osmišljen projekt, s temama primjerenoim za fanzinsko prikazivanje. A što se tiče mojih muzičkih favorita, njih ima zaista puno. Teško je neke izdvajati. Posljednjih mjeseci najviše sam slušao grupe poput Lyres, Opal, Thin White Rope, Minutemen, Firehose, Hüsker Dü, Sonic Youth, Butthole Surfers, That Petrol Emotion, Smithereens, itd. Svidaju mi se i zadnji albumi Princea.

PET 6 PET
Broj 13.
CTR. 10.

Koliki je bio tiraž »Flash« i kojom tehnikom umnožavanja ste se služili?

»Flash« je umnožavan sam u pedeset primjeraka, ali smo pažljivom distribucijom i kolanjem »od ruke do ruke« postigli željeni efekt. Teško je bilo udovoljiti zahtjevima svih zainteresiranih čitalaca, jer većinu brojeva nije bilo moguće doštamptati. Pored fotokopirne tehnike koristili smo sitotisk i »handmade« tehnike, najviše kod izrade korica i autorskih umjetničkih priloga. Zanimljivo je da se fanzin dijelio besplatno, što je rijetka praksa i na fanzinskoj sceni.

Da li si imao stalne suradnike u »Flashu«?

Kroz deset izlazaka ostvario sam suradnju s pedesetak domaćih i inozemnih autora. Svakako moram istaknuti da su mi na razne načine najviše pomogli Valter Smoković, Pino Ivančić, Miro Kusarić, Dobrica Kamperelić, Boris Bjelica i Feruš Lukež.

Zašto je fanzin prestao izlaziti?

Glavni razlog je u mojoj želji za ispunjenjem nekih drugih autorskih i organizatorskih potreba, a dobrim dijelom je to i zbog trenutnog zasićenja, jer fanzinima se bavim skoro pet godina. Moguće je da će se vratiti nekim novim fanzinom.

Cime se trenutno baviš? Primjetio sam da si svoje aktivnosti usmjerio prema mail-artu, koji je meni prilično nepoznat.

Mail-artom se bavim oko dvije godine, nakon povezivanja s beogradskim mail-artistom Dobricom Kamperelicem i uključivanja »Flash« u međunarodnu mrežu (network). Početkom prošle godine Valter Smoković, Kamperelić i ja priredili smo u Puli prvu izložbu mail-art, koja je bila vrlo zapažena i dobro prihvadena. Dobili smo tako poticaj za pokretanje novih umjetničkih projekata. U pripremi je i druga izložba, čije otvaranje planiramo za početak ljeta. Paralelno s time bavim se umjetničkim radom, komuniciram, i suradujem s brojnim umjetnicima iz cijelog svijeta, sudjelujem u međunarodnim projektima, suradujem u domaćim i inozemnim mail-art magazinima. Mail-art pruža neslućene mogućnosti za jednog autora i djeluje poput zaraze.

Što je zapravo mail-art i kako funkcioniра?

Mail-art je umjetnički pokret koji se prvi put pojavio početkom šezdesetih godina, s ciljem da poveže umjetnike širom svijeta i omogući cirkuliranje ideja i razne druge oblike suradnje. Koristeći poštanski sistem i vrlo razgranatu mrežu (network) mnogobrojni autori na vrlo demokratičan i nesputan način prezentiraju svoj rad i ideje, nezavisno od institucionalizirane i komercijalizirane umjetnosti te tradicionalnih estetskih zakona. Eto, to bi bilo pojednostavljeno objašnjenje mail-arta.

I na kraju, kako ocjenjuješ stanje na pulskoj i jugoslavenskoj rock i fanzinskoj sceni?

Naša rock scena suočena je s brojnim problemima, najviše ekonomski prirode, koji bitno utječu na kompletanu situaciju. Stoga je svaki napor za poboljšanje te situacije hvale vrijedan. Unazad nekoliko godina evidentna je i stvaralačka kriza domaćih grupa i autora. Tek nekoliko grupa, po mojoj procjeni, dokazalo je da mogu stajati uz bok svjetskih poznatih i priznatih skupina, npr. Miladinka Youneed, Mizar i još neki.

Što se tiče pulske scene, unazad godinu dana bila je bilježena pojavom nekoliko zanimljivih grupa. Priznane za uporan i mladljiv rad treba odati »Idiotima«, iako povremeno pretjeruju sa svojim »idiotarjam«. Sretan sam što je istarski rock »veteran« Franci Blašković uspio s diskografskom realizacijom otkačenog i vrlo zanimljivog projekta »Gori uši Winnetou«, odnosno »Addio Pola«. Mlađe grupe karakterizira medusobna stilска različitost, koja varira od čistog garage-rocka, preko rock-bluesa, do speed-metal-a. Dopadaju mi se The Spoons, Messerschmidt i još neki. Nadam se da će biti dovoljno uporni da dosegnu konkretnije muzičke rezultate kojim bi se vinuli u sam vrh domaće scene, za što, sudeći po prvim demo-snimcima i koncertnim nastupima, postoji dobar osnov.

Za domaće fanzine možemo reći da su ogledalo situaciju na alternativnoj rock sceni. U odnosu na zaista veliki broj fanzina premalo je kvalitetnih publikacija s kontinuiranim izlaženjem. Do pada mi se tvoj »Vrnitev« opisanih, zbog dotjeranosti i profesionalnog pristupa u uređivanju, zanimljiv mi je subičko-pančevački fanzin »Ples slomljeg dupeta na vetr«, zbog neobičajenih sadržaja, iako mi smeta prepotencijnost njegovih autora, svidio mi se poslijednji broj fanzina grupe Napred u prošlosti i osječki samizdat »Naprat«, zbog zavidne razine pismenosti, toliko problematične kod gotovo svih autora fanzina. Na pulskoj fanzinskoj sceni vlada zatišje već godinu dana. Možda je to zbog »Petice«, koja otvoreno poziva na suradnju i autore fanzina, u nastojanju da afirmira rockerske aktivnosti koje se nalaze u opoziciji s industrijom zabave i njenim zatupljujućim proizvodima.

David Kržišnik (»Vrnitev« opisanih, Ljubljana)

← 8 temat pripremio Ž. Valentić

»VOLITE LI TEHNIKU?«

Zapis s MEHANIKE FLUIDA

Šakori više invaziju. Sutra je praznik. Sutra idem kući Marvi, i šakori nadolaze u horde. Invazija.

Zivot treba sediti. Kupiti insekticid i poširiti na trave. Kupiti mišolovku i pohvatati šakore. Otići kući. Odseliti se. Ostaviti sve pro-

MIRJANA DOPUB, dobitnica nagrade na književnom natječaju riječkog Sveučilišta »GORANOVO PROLJEĆE '89«

JUTRO

Sve što noćas
bjedoh ti reći
jutro proguta maglama svojim;
i sruši se san:

nestadeće sve ljepote svijeta
tisina zaglusi ptice
probudena
uzimam natrag sebe
čujem zvona
vidim žar.

MIRJANA

TADA

budi svoja
smiješak nek te vodi
u prostore gdje strah je
čežnja za sobom
bez ičijih ukusa nek raste
i korak si bliže sebi.

MIRJANA

NITKO KAO JA

Sâm. Sâm. Sâm.
Sâm. Sâm.
Sam. Sam. ja.
Sam. Sam.

NATAŠA

GLUMA

Glumim glumom glumnom
glumeći glumca gluhogu;
glupo glumatane = gnušanje;
glumivši glumim,
jeam i gubim.

NATAŠA

I JOŠ:

Dodi već jednom!
(ponoviti više puta, po želiji)
PIESMA S AUTOBUSNE STA-NICE

FRUSTRIRANA PIJESMA

Dodi.

ČEZNIJA PIJESMA

Dodi.

EROTSKA PIJESMA I

Dodi.

LJUBAVNA PIJESMA I

Dodi.

LJUBAVNA PIJESMA II

Mzim te!

NISTĀ

Upravo tako.

ALFA

NATAŠA

NEMA TE

NATAŠA

TKO I GDJE SMO MI (»ABRAKSAS«)?

MIRJANA

FANZIN O UMJEMOSTI I EVOLUCIJI:

F. M. Dostojevski, Boris Mijakovac (psiholog), Silvo Šarić (skice), Mirjana Jovićić, Daniel Širotić (Hemingway), Orian Bulić, Mirjana Dopud Nadan Rojnić (grafički urednik), te Sunčica Vitorović i Nataša Dragun (dosjetile se i realizirale).

Hvala Marini i Miri, kao i timu koji su pomogli da se susrememo... hvala i petici...

Pula, »Augustov hram«, »Mornar«, 20. svibnja 1989.

IZREŽI, PRESAVIJ, PROČITAJ, DAJ DALJE...

Zapis s NAUKE O TOPLINI

bleme šakorima. Srediti život. Odbaciti nepotrebna naprezanja. Jedinočno naprezanje je sila po površini. Nepotrebno naprezanje!?

Pa što ako se volumen mijenja? Možda će se povećati naprezanje, svijet neće propasti zbog toga. Svijet neće nikada propasti. Jer šakori ostaju. I mrtvi.

SUNČICA

Entropija (grč.) termodynamička veličina kojom se izražava stupanj degradacije energije nekog fizičkog sustava (prema »Leksikonu ILZ«)

SUNČICA

Fjodor Mihajlović Dostojevski, »IDIOT«, RAD, Beograd, 1988. (str. 476/477)

„Stvarno, ništa nije neprijatelje nego biti, recimo, bogat, izobrete, pristojne spoljašnjosti, dovoljno obrazovan, prilagođen, čak dobar, a u isto vrijeme nemati nikakvog dara, nitieg svojstvenog, čak ni osobobrastva, nijedne vlastite ideje, već biti sasvim „kao svij“. Imas bogatstvo..., poroda čestita, ali se nikad nitični nije isakla: spoljašnosti pristoja, ali bezizrazna, obrazovan dovoljno, ali ne znas na što da ga upotrebas, imas pameti, ali bez SVOJIH ideja; imas srca, ali bi bez velikodusnosti, itd., itd. u svakom pogledu.“

Takoih ljudi je na svetu izvanredno mnogo, kudikamo više no duhovne nadgradnje. Umjetnost. Biće prirodne doseglo je apstraktnu estetsku misao i – mada ponekad sporednim, obilaznim stazama – razvila je i dalje. »Abraksas« je prilog tom razvoju. Sagledavamo vezu materije i spiritu.

Ovo prvo izdanje govori o MOTIVACII ljudskog djelovanja i njenom pokretanju, »primjerima iz literarnog i likovnog stvaralaštva (kao i spregje ovih umjetničkih granal) onih ljudi kod kojih motiviranost – uz obdarjenost sposobnostima – funkcioniра. I naredići i će brojevi imati zasebne teme (na primjer: horror, kič, književnost, nasilje, muzika...), ali osnovno opredjeljenje o evoluciji ljudnosti kroz umjetnost ostaje.

Abraksas = nerazjađena čarobna formula na starogrčkim amalijskim i zapisima; nešto poput mnogo znanje abracadabre. Izrecno mističnu sintagmu i spoznaju taine življenu. Kroz materialnu i spiritualnu samoumiane i shrvana taštinkom kratina, ako se na vrijeme ne pomiri sa svojom običajnošću, pa iznade i izgradi neke svjeće istinske, ne žaku ne tako željeno spektakularne kvalitete – jer »maka priroda« (sjetimo se cijene fotokopiranja), ali i estetskih (offset-)tisk je izgledniji. Daljnja suradnja je neizvjesna.

SAŽETAK SADRŽAJA:
Mi imamo svoje ideje. Da bismo ih realizirali rabimo HIT-TOP-GUN-FORMULU: UR = S × M, značenje koje će se samo »dekontaminirati« u jednom od napisa.
Vidjet ćemo evolutijske skice, mukaccete i ženine autoportrete što vrste i uzdiši; vole se do ljudi, ostavljaju dah lagana mirisa u prolazu; i tekako postote, mada sam u sebe ponavljaju sumnjući.
Kada očajničko tragaju iznevjeri, pojedinac odustaje od biti i prepusta potragu u izdržljivima. Ne zadugo, jer shvatiti sebe iz vlastite nutrine jednak je izazov i fizičkog i metafizičkog. Život treba smatrati ali bi nas izjela. Pordka je onoga koji je tamo boravio: »Smiješek nek te vodi u prostore gdje strah je...«
Sve ovo ponovi više puta, po želiji.
(Upravo tako.)

NATAŠA

S & N

$$\left\{ \begin{matrix} \alpha = \text{alfa} \\ \alpha = \text{riba} \end{matrix} \right\} S.$$